

ZI MBABWEN AIDS-ORVOT RY

VUOSI KERTOMUS
&
TILINPÄÄTÖS
TOIMINTAVUODELTA 2009

SISÄLLYSLUETTELO

OSA I VUOSIKERTOMUS

- 1 TOIMINNAN TARKOITUS JA PÄÄMÄÄRÄT
- 2 VARSINAINEN TUKITOIMINTA VUONNA 2009
  - 2.1 KOULUNKÄYNNIN TUKITOIMINTA
  - 2.2 MUU TUKITOIMINTA
- 3 TOIMINTAKESKUSHANKE VUONNA 2009
- 4 KANSAINVÄLISYYSKASVATUSTA SUOMESSA
- 5 TIEDOTTAMINEN JA TAPAHTUMAT SUOMESSA
- 6 ORGANISAATIO JA HALLINTO
- 7 TOIMINNAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS
- 8 YHDISTYKSEN VARAINHANKINTA JA RAHAN KÄYTTÖ
- 9 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS ZIMBABWESSA
- 10 YHTEISTYÖKUMPPANI DZIKWA TRUST FUNDIN TALOUS
- 11 UUSI TUKIYHDISTYS ZIMBABWESSA

- ## **OSA II YHDISTYKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2009**
- HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
  - TUOSLASKELMA
  - TASE
  - TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
  - TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET
  - TILINTARKASTUSKERTOMUS

YHTEYSTIEDOT

OSA I VUOSIKERTOMUS 2009

1 TOIMINNAN TARKOITUS JA PÄÄMÄÄRÄT

Toiminta-ajatus, tavoitteet, arvot & toimintatapa

Zimbabwen AIDS-orvot ry (Yhdistys) on perustettu v. 2003 tukemaan ruohonjuuritason kehitysyhteistyötä Zimbabwessa. Yhdistys luo kestävät edellytykset köyhien ja lahjakkaiden zimbabwelaisten orpolasten peruskoulutukselle ja yleiselle hyvinvoinnille. Yhdistys kohdistaa tukensa heikoimmassa asemassa olevien lasten auttamiseen ja luo näin oikeudenmukaisuutta kehityksensä lapsille.

Oikeus peruskoulutukseen on lapsen keskeinen perusoikeus, jonka toteutuminen ei ole itsestään selvää kehityksensä lapselle. Yhdistyksen toiminta-ajatus perustuu siihen, että kehityksensä köyhälläkin orpolapsella on oikeus perusopetukseen sekä oikeus kasvaa, kehittyä ja löytää omat voimavaransa. Lapsi tarvitsee oppia, tietoa, taitoja, tukea ja turvaa.

Toiminnan konkreettisenä tarkoituksena on varmistaa runsaan 400 orpolapsen peruskoulunkäynti turvallisesti omassa ympäristössään ja huolehtia monipuolisesti lasten hyvinvoinnista ja kehityksestä.

Perimmäisenä tavoitteena on Afrikan orpolasten inhimillisen pääoman kasvattaminen ja sitä kautta hyvän elämän eväiden antaminen. Tukiohjelmassa painotetaan tyttöjen koulutusta.

Tukiohjelman perusarvoja ovat: ahkeruus, rehellisyys ja vastuuntunto sekä aloitteellisuus, avoimuus ja heikompien auttaminen.

Vuosi 2009 oli Yhdistyksen seitsemäs toimintavuosi, joskin suomalaiset perustajat aloittivat orpojen tukitoiminnan jo vuonna 1992. Tänä päivänä toiminta kattaa noin 430 orpolasta Dzivarasekwassa. Avustustoiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta.

Yhdistyksellä oli Suomessa vuoden 2009 lopussa 281 jäsentä. Mukana kummirenkassa 273 kummi, joista 241 Suomesta ja loput Saksasta, Englannista ja Skotlannista.

Toimintatapa

Yhdistys keskittää tukitoimet yhteen noin 100 000 asukkaan köyhälistökaupunginosaan nimeltä Dzivarasekwa, joka sijaitsee Zimbabwen pääkaupungin Hararen liepeillä. Toiminta on pitkäjänteistä auttamista paikalliset olot huomioon ottaen. Yhdistyksen zimbabwelainen yhteistyökumppani on v. 2002 tukitoimintaan perustettu *Dzikwa Trust Fund – säätiö (Dzikwa)*. Yhdistyksen ja Dzikwan kesken on voimassa kirjallinen yhteistyösopimus, jossa tehtäväjako on seuraava:

- Yhdistys kerää jäseniltään, kummeilta ja muilta tukijoilta kummimaksuja, lahjoituksia sekä muita varoja ja resursseja. Yhdistys saa myös Suomen kehitysyhteistyön määrärahoista kansalaisjärjestöjen hanketukea jo toisena 3-vuotiskautena (v. 2009–11). Yhdistys lahjoittaa keräämänsä maksut, hanketuen ja muut resurssit lyhentämättöminä suoraan Dzikwalle yhteistyösopimuksen linjaamiin tarkoituksiin.

- Dzikwa suunnittelee, ohjaa, toteuttaa ja valvoo tukitoimet kentällä. Dzikwan vastuuhenkilöt ovat päivittäin yhteydessä lapsiin.
- Lasten kokonaismäärä pyritään pitämään sellaisena, että vastuuhenkilöt tuntevat jokaisen lapsen kotiolot, koulumenestyksen ja henkiset ominaisuudet. Kustakin lapsesta ylläpidetään tietosivua valokuvineen.
- Rahaa ei anneta lapselle tai huoltajalle, vaan Dzikwa maksaa heidän puolestaan kaikki koulunkäyntiin, ruokailuun, terveydenhoitoon ja muihin toimintoihin liittyvät kulut.

Tuen kattavuus

Yhteistyökumppani Dzikwan kautta annettava tuki kattaa koulumaksut, koulupuvut, kengät ja urheiluasusteet, kirjat, vihot ja muut koulutarvikkeet sekä osallistumisen tarvittaessa tukiopeukseen. Lisäksi lapsille tarjotaan päivittäinen lämmin ateria vuoden jokaisen päivänä, perusterveydenhoito sekä mahdollisuus osallistua ympäristökasvatukseen ja ainakin yhteen yhteiseen urheilu- ja kulttuuritapahtumaan vuodessa. Tukiohjelma keskittyy peruskoulutukseen. Dzikwa ylläpitää myös Suojakotia noin 30 täysin kodittomalle orvolle.

Lasten valinta

Tukiohjelmaan valittavien lasten tulee täyttää viisi vaatimusta: 1) lapsi on orpo tai puoliorpo 2) lapsi on aloittanut tai aloittamassa koulunkäyntinsä Dzivarasekwassa 3) lapsen huoltaja ei pysty maksamaan pakollisia koulumaksuja ja koulunkäynnin muita kuluja 4) lapsi menestyy koulussa kohtuullisen hyvin ja 5) lapsi käyttäytyy hyvin ja on innostunut koulunkäynnistä ja oppimisesta. Osa lapsista tulee mukaan ohjelmaan koulujen ehdottamina ja osa suoraan huoltajien ja lasten omasta aloitteesta.

Toiminnan ohjaamiseksi suomalainen perustajapariskunta, Seppo Ainamo ja Oili Wuolle, vietti kenttätyössä Zimbabwessa noin puolet vuodesta.

2 VARSINAINEN TUKITOIMINTA VUONNA 2009

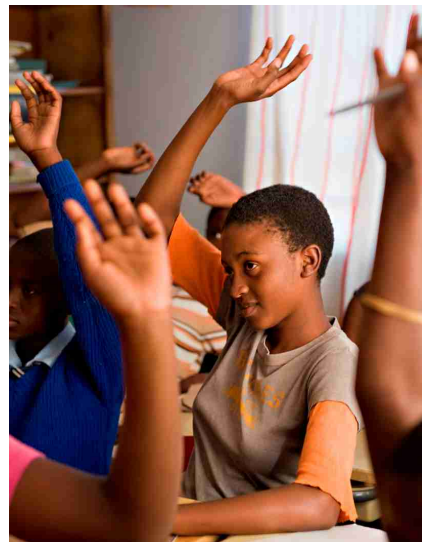
2.1 KOULUNKÄYNNIN TUKITOIMINTA

Lasten määrä ja jakaumat

Yhdistyksen antama tuki kohdistettiin vuonna 2009 entiseen tapaan kahteen lapsiryhmään: Dzikwan *Alfa-listan* jokaisella orvolla on nimetty kummi ja lapset saivat vuoden mittaan Dzikwan tarjoamat täydet tukipalvelut. Dzikwan suppean tuen piirissä eli *Omega-listalla* olevat lapset eivät täytä kaikkia viittä vaatimusta, eikä heillä ole omaa kummiä. Nämä lapset valitaan lähinnä sosiaalisiin perusteisiin kaikkien hädänalaisimmista.

Vuoden 2009 lopussa Yhdistyksen antaman tuen piirissä oli peruskoulussa kaikkiaan 423 orpolasta ja jatko-opinnoissa 10 opiskelijaa.

Toimintavuosi 2009 oli historiamme vaikein. Zimbabwen yli 10 vuotta jatkunut talouslama päätyi hyperinflaatioon, maan oman valuutan romahtamiseen ja lopulta siitä kokonaan luopumiseen. Helmikuussa 2009 tapahtunut virallinen ”dollarisaatio” johti siihen, että kaikki tuotteet, palvelut ja maksut nousivat reaalisesti aivan uudelle tasolle. Koulumaksujen noustessa lasten avuntarve Dzivarasekwassa moninkertaistui. Niinpä vuosi 2009 oli ensimmäinen toimintavuosi, jolloin Dzikwa ei pystynyt ottamaan tuen piiriin kaikkia sille ehdotettuja ja periaatteessa kriteerit täyttäviä lapsia. Avuntarvitsijoita oli budjetoituihin resursseihin nähden liikaa.

Vuoden 2009 I lukukaudella lapsia oli koulutuen piirissä yhteensä 552, joista *Alfa-listalla* 253 ja *Omega-listalla* 299. Reaalisen kustannustason rajun nousun vuoksi kumittomien lasten listaa jouduttiin karsimaan vuoden mittaan selvästi. Painopistettä siirrettiin Alfa-listan kummillisten lasten suuntaan. Niinpä vuoden 2009 III lukukaudella maksetuista lapsista *Alfa-listalla* oli 285 lasta ja *Omegalla* enää 138. Lasten määrä vaihtelee vuoden mittaan myös siksi, että lapsia muuttaa pois paikkakunnalta ja toisaalta saattaa löytyä uusia välittömän avun tarpeessa olevia lapsia, jotka täyttävät hyvin ohjelman kriteerit.

Taulukko 1: Tuen piirissä olevien lasten jakaumat.

Lasten jakaumat kouluvuoden 2009 alussa ja lopussa, Alfa + Omega yhteensä:						
	I/2009 Työt	III/2009 Työt	I/2009 Pojat	III/2009 Pojat	I /2009 Yht.	III /2009 Yht.
Ala-asteet 1-7	199	169	143	101	342	270
Yläaste 1-6	145	108	65	45	210	153
Peruskoulussa yhteensä	344	277	208	146	552	423
Jatko-opinnot	5	5	4	5	9	10
Yhteensä	349	282	212	151	561	433

Tyttöjen osuus tuettavista lapsista on ollut lähes 65 %. Tuoreet vuoden 2010 I lukukauden jakaumat kouluittain ja kouluasteittain löytyvät netti-sivuiltamme www.zim-orvot.org.

Vuonna 2009 ala-asteen päättötutkinnon (Grade 7 Exam) suoritti 57 lasta, keskiasteen tutkinnon (O-level) 26 lasta ja ylioppilastutkinnon (A-Level) suoritti neljä oppilasta. Kolme zimbawelaisen yo-tutkinnon edellisvuonna suorittanutta poikaa opiskeli kummiensa tuella Cambridge yo-tutkintoa (Speciss College). Viisi dzikwalaista jatkoi kummiensa tuella opiskelua ammattikorkeakouluissa eri tasoilla (farmateknologia, matkailuala, opettajakoulutus, kampaamoala, automekaanikko); yksi poika valiettavasti keskeytti tiedotusopin opinnot ensimmäisen vuoden jälkeen. Kaksi nuorta

opiskeli Dzikwan tuella yliopistoissa, toinen laskentatointa Chinhoyi University of Technologyssä ja toinen historiaa & kehitystieteitä Midlands State Universityssä.

Lasten koulumenestys

Dzikwa antaa Yhdistyksen tuella lapsille taloudellisen ja muun tuen koulunkäyntiin, ja lapsen velvollisuus puolestaan on ahkera koulutyö. Vuonna 2009 keskiarvovaatimus tukiohjelman uusille lapsille oli 60 % todistuksen enimmäispistemäärästä. Sisäoppilaitoksissa ja yksityisellä yläasteella ja lukiossa vaatimuksena on vastaavasti vähintään 70 %:n suoritustaso. Dzikwa kerää jokaisen oppilaan todistuksen kolmesti vuodessa, lukukausittain. Tiedot syötetään tietokantoihin ja analysoidaan. Arvosanojen heikentyminen laukaisee menettelyn, jossa pyritään lapsen, opettajien ja huoltajan kanssa tarkoin selvittämään syyt suorituksen heikentymiseen. Lapsi saa aina uuden mahdollisuuden, mikäli koulumenestyksen heikentyminen on seurausta sairastelusta tai muuten vaikeutuneesta elämäntilanteesta.

Säännöllinen tukiopeutus on välttämätöntä, sillä lapset eivät kotioloissaan pysty läksyjen tekoon tilan, valon, työpöydän, muiden välineiden ja lukurauhan puutteen vuoksi. Dzivarasekwan kouluissa opetuksen taso on viime vuosien talouslaman myötä laskenut. Koulutyötä on haitannut opettajapula, kirjojen ja muun opetusmateriaalin puute sekä opettajien ajoittaiset pitkäkköt lakot. Vuonna 2009 koululaitos kuitenkin palasi edelliseen vuoteen verrattuna melko normaaliin työjärjestykseen, joskin opettajat lakkoilivat edelleen I lukukauden ja III lukukauden alussa.

Ala-asteen ryhmille tukiopeutusta antaa kautta vuoden kolmena päivänä viikossa neljä eläkkeellä olevaa opettajaa. Ryhmät kokoontuvat Dzikwan hallituksen varapuheenjohtajan pihalla tai sadekaudella Dzikwan vuokraamissa tiloissa.

Kokenut opettaja-ammattikorkeakoulun opettaja antaa yläasteen ja lukion oppilaille matematiikan tukiopeutusta kautta vuoden. Englannin kielen opetusta järjestettiin säännöllisesti. Lisäksi yläasteiden ja lukion ryhmille järjestetään lukukausilomien ajaksi luonnontiedeaineiden tukiopeutusta. Opettajat ovat paikallisten yläasteiden ja lukioiden opettajia. Dewure-sisäoppilaitoksessa opiskeleville järjestettiin omalla koululla tukiopeutusta matematiikassa, laskentatoimessa ja luonnontieteissä.

Ala-asteella tukiopeutukseen osallistui keskimäärin 10 % Alfa-listan lapsista. Jatkuvaan matematiikan tukiopeutukseen osallistui noin 50 oppilasta. Englannin tukiopeutuksessa kävi 31 yläasteen oppilasta. Lukukausilomien aikana tukiopeutukseen osallistui lisäksi runsaat 50 yläasteen ja lukion oppilasta.

Hararen Kansainvälinen koulu (HIS) jatkoi erittäin aktiivisesti Interact-toimintaa Dzikwan kanssa. Koulun viidennen luokan oppilasryhmät kävivät Dzikwan suojakodissa useita kertoja lauantaisin opettamassa matematiikkaa ja englantia sekä leikkimässä, askartelemassa ja harrastamassa yhdessä. HIS:n oppilaat valmistivat omassa koulussaan YK:n lapsen oikeuksien juhluvuoden kunniaksi erityisen näyttelyn nimeltä ”Sharing the Planet”, joka havainnollisti Dzivarasekwan orpojen elämää ja koulunkäyntiä. HIS-oppilaat myös keräsivät Dzikwalle lahjoituksia yli USD 1 500 ja lahjoittivat lapsille kirjoja, koulutarvikkeita, pelivälineitä sekä vammaisille lapsille ruoka- ja hygieniatarvikkeita.

Eläkkeellä oleva datanomi-kummi Markku antoi pienryhmille **ATK-alkeisopetusta** tammi-toukokuussa; kaikkiaan 175 oppilasta osallistui tähän opetukseen. Vapaaehtoinen Mari järjesti **valokuvauskurssitusta** yhteensä 60 lapselle ja Maria puolestaan **maantiedon ja englannin** opetusta 62 lapselle.

Koulut

Vuonna 2009 Dzikwa-lapsia oli kaikissa Dzivarasekwan kaupunginosan valtiollisissa (5) ja kunnallisissa (3) alakouluissa. Lisäksi tukiohjelman piirissä olevia lapsia oli vuonna 2009 neljässä alueen koulussa yläasteella ja lukiossa (kaksi valtiollista ja kaksi yksityistä päiväkoulua), sekä kahdessa vammaisille tarkoitetuissa erityiskouluissa. Suurin osa Dzikwan lapsista käy päiväkouluja. Yläasteen ja lukion oppilaista yhteensä 40 kävi sisäoppilaitosta, Dewure Secondary School, ja yksi poika Gutu High School –sisäoppilaitosta, molemmat noin 250km Hararesta etelään. Sisäoppilaitoksia käyvistä lapsista tyttöjä oli 29 ja poikia 12. Dzikwa voi lähettää lapsen sisäoppilaitokseen kummin suostumuksella, mikäli kotiolot ovat erityisen hankalat ja koulumenestys on riittävän hyvä (vähintään 70 %).

Vuonna 2009 Dzivarasekwan koulujen oppilasmäärät putosivat koulumaksujen reaalisen nousun vuoksi noin 35 % edellisvuoteen verrattuna. Lisätietoja kouluista netti-sivuiltamme www.zim-orvot.org.

Kemian opetusta suomalaisvoimin

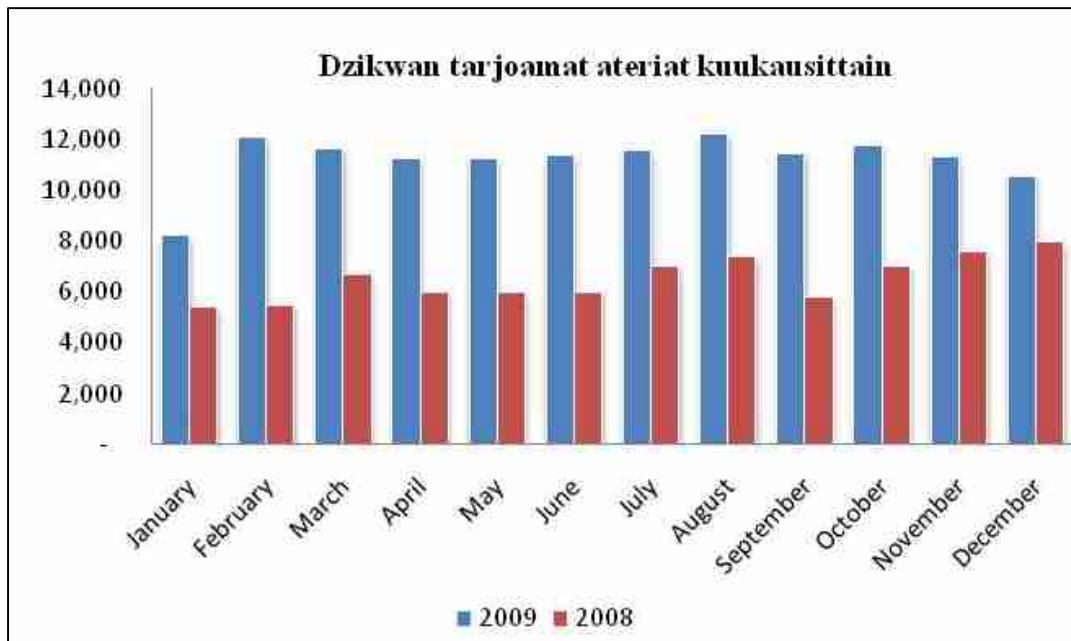
Vantaalainen Ammattikorkeakoulu Metropolian kemian laboratorio-opettaja Marja-Leena (Maru) Åkerman teki historiaa Yhdistyksen ja Dzikwan toiminnassa: Maru ohjasi syys-lokakuussa kuukauden ajan Dzivarasekwa High School I:ssä kemian laboratoriokokeita lukion oppilaille. Opetuskokeilu vaati Zimbabwessa maakunnallisen opetushallinnon luvan ja viranomaisten toivomuksesta mukaan kutsuttiin oppilaita myös kolmesta muusta lähilukiosta. Tarvikkeiden puute, sähkökatkokset ja veden puute eivät lannistaneet; kokeilu onnistui erinomaisesti Marun ammattitaidon, sinnikkyuden ja myönteisyyden sekä oppilaiden innostuksen ansiosta. Kaiken kaikkiaan 32 lukiolaista neljästä eri koulusta osallistui kurssiin. Oppilaat saivat kurssista arvosanan ja todistuksen. Suomesta tuodut laboratoriovälineet ja kaikki Hararessa hankitut kemikaalit jäivät DZ High I:lle. Kiitos Metropolialle tuesta!

2.2 MUU TUKITOIMINTA

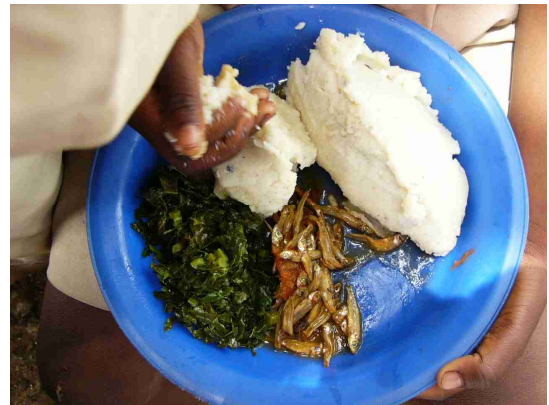
Ruokailu

Zimbabwen päiväkouluissa ei ole kouluruokailua suomalaiseen tapaan. Nälkäisenä ei opi! Dzikwa tarjosikin jo seitsemättä vuotta lapsille yhden lämpimän aterian vuoden jokaisena päivänä. Vuonna 2009 tämä merkitsi yhteensä lähes 135 000 aterialla eli 71% edellisvuotta enemmän (v. 2008 tarjosimme lähes 79 000 aterialla). Vilkkaimpana päivänä Dzikwan keittiöllä kävi 460 lasta syömässä.

Kuvio 1: Ateriamäärät kuukausittain Dzikwan keittiöllä.

Päivittäinen ateria koostuu maissimuhennoksesta (shonaksi ”sadza”) ja pienestä annoksesta joko lihaa tai kalaa (”kapenta”) vihannesten kera. Ateriat valmistetaan erään koulun takapihan vajassa, avotulilla. Keittämisestä ja ruokailun sujumisesta vajan edustalla huolehtii kuusi Dzikwa-lasten äitiä. Keittäjät vuorottelevat kolmen ryhmässä kahden viikon jaksoissa. He pitävät ruokailuun osallistuvista lapsista päivittäin tarkkaa kirjaa. Ruokailuun ovat oikeutettuja kaikki Dzikwan listojen lapset.

Vuoden 2010 alussa ruokailussa käyvien lasten määrä on jonkin verran laskenut. Tammikuussa 2010 Dzikwa tarjosi 8 370 ja helmikuussa 8145 aterialla.

Isot hankinnat vuonna 2009:

Taulukko 2: Vuoden 2009 ja vuoden 2008 mittaan ruokailuun ostetut lihan ja muiden perusraakatarvikkeiden suuret erät.

Tarvike	KPL v.2008	Kiloa /Litraa v.2008	KPL v.2009	Kiloa /Litraa v.2009
Mullikoita/ lihaa	21	4 500 kg	23	5935 kg
Maissijauhoja		16 500 kg		18 000 kg
Ruokaöljyä		360 L		500 L
Kapenta -kalaa		750 kg		1 000 kg
Papuja		400 kg		900 kg
Ruokapaketit	50		60	

Lisäksi ostettiin tai saatiin omalta kasvimaalta runsaasti perusvihanneksia (sipulia, tomaattia, kaalia, pinaattia ja muita vihreitä vihanneksia). Lapset voivat arkisin lounastaa klo 10 - 14 välillä ja viikonloppuisin klo 11–13.30 välillä. Dzikwa tarjoaa ylläpitämänsä Suojakodin noin 30 lapselle yhteisruokailussa nautitun lounaan lisäksi päivittäin aamiaisen ja päivällisen.

Teatterineuvos Matti Raninin v. 2007 aloittamaa erityisten ruoka-avustusten jakelua jatkettiin vuonna 2009 siten, että alkuvuodesta ostettiin noin 60 peruselintarvikkeiden pakkausta jaettaviksi kaikkien heikommassa asemassa oleviin koteihin. Kreikan suurlähetystön kautta Dzikwa sai 400 kg ruokatarvikkeita lahjoituksena. Ruokalahjotuksia teki myös eräs kirkko Hararessa. Alkuvuodesta tehtiin vain yksi elintarvikkeiden hankintamatka naapurimaahan, tällä kertaa Mozambikiin.

Muita isoja hankintoja olivat: koulupuvut, koulukengät, koulutarvikkeet ja hygieniatuotteet. Talouden dollarisaatio ja säännöstelyn purkaminen johtivat siihen, että kauppojen hyllyt täyttyivät tavarasta, tosin suurelta osin tuontitavarasta ja naapurimaita kalliimmilla hinnoilla. Hankintatoimi voitiin alkuvuoden jälkeen hoitaa Zimbabwessa.

Terveydenhoito ja hyvinvointi

Yhdistyksen tuella Dzikwa hoiti lasten akuutit sairastumiset käyttämällä lapsia lääkärin vastaanotolla tai sairaalassa sekä hankkimalla lääkkeitä. Dzikwan lasten tavanomaisia sairastapauksia olivat nuhakuume, vatsataudit, loiset, erilaiset ihosairaudet, pienet ruhjeet ja palovammat. Lisäksi oli joitakin malariatapauksia. Dzikwa antaa myös akuutin hammashoidon, järjestää näön tarkastuksia ja hankkii silmälaseja.

Alkuvuonna 2009 maata vaivasi edellisen vuoden lopulla pahaksi äitynyt ja kaikkiaan 11 kk kestänyt koleraepidemia, jonka aikana Dzikwan lapsista yhteensä kuusi sairastui. Nämä lapset parantuivat nopean ja oikean hoidon ansiosta. Dzikwa hankki runsaasti voimakkaita puhdistus- ja desinfiointiaineita, vedenpuhdistustabletteja ja lääkkeitä. Dzikwaa auttoi myös SPR:n tiimiltä saatu lahjoitus: 600 pakkausta nesteytysjauhetta, sillä kuivuminen on suurin kuolinsyy kolerasa. SPR oli useita kuukausia Zimbabwen itäosissa taltuttamassa koleraepidemiaa. SPR:ltä saatiin myös

shonankielisiä valistuslehtisiä. Vuoden 2010 alkupuolella koleraa on rekisteröity Zimbabwessa yli 70 tapausta, joista 80 % maaseudulla.

Vuoden mittaan Dzikwa-lapsilla oli yhteensä 165 lääkäriä ja terveysasemalla käyntiä (141 käyntiä v. 2008). Näistä pääosa oli käyntejä Dzivarasekwassa Dr. Chagondan klinikalla, joka antaa Dzikwalle 50 %:n alennuksen. Muutamia lapsia vietiin erikoislääkärien yksityisvastaanotoille. Sairaalat olivat alkuvuonna vielä pääosin suljettuina lääkäreiden ja muun hoitohenkilökunnan lakkojen vuoksi, mikä vaikeutti avun saantia. Harare Central Hospitalin johtaja vastaanotti Dzikwalta useita laatikollisia Suomesta saatuja sairaalatarvikkeita – kiitokset jälleen Pirkolle Siuntioon ja Jorvin sairaalan väelle!

Lasten hyvinvointia edisti hienosti Rauno-kummin lahjoittamista vaahtomuovirullista tehdyt patjat, joita jaettiin yli 100 kotiin.

Terveydenhoidon kulut on edelleen osin kattanut Bonnista käsin toimiva saksalainen yhdistys Harare e.V., jossa useita kummeja on jäsenenä. Hararessa Dzikwa saa paikallista tukea kaupungin johtavalta yksityissairaaltalta (St. Anne), joka antaa tarvittaessa vuodepaikat ja leikkaussalin ilmaiseksi; Dzikwa maksaa vain lääkäreiden palkkiot ja lääkkeet. Eräs ihotautien erikoislääkäri hoitaa Dzikwan lapsia ilmaiseksi ja samoin eräs paikallinen silmälääkäri.

Dzikwan suojakoti ja Junior House

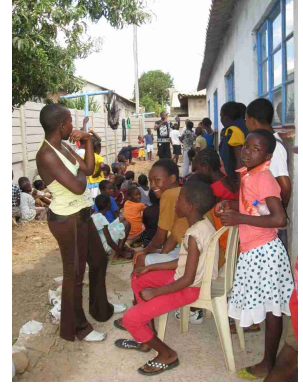
Orpolapset asuvat pääosin sukulaistensa luona Zimbabwen yhteisöllisen kulttuurin mukaisesti. Dzikwa on joutunut kuitenkin kesäkuusta 2005 alkaen ylläpitämään erityistä Suojakotia niille lapsille, joilla ei ole lainkaan kunnollista asuinpaikkaa. Rujeko-kadun Suojakodissa olevien lasten määrä oli vuoden 2009 lopussa 30. Lapsista huolehtii Dzikwan palkkaama emännöitsijä, joka asuu kodissa ja huolehtii lasten päivittäisistä tarpeista sekä ohjaa ja valvoo lapsia. Suojakodissa on myös kirjasto kaikille Dzikwan lapsille. Lisäksi Suojakoti toimii kokouspaikkana sekä tukipetuksen, kulttuuri-iltojen ja muiden yhteisten tapahtumien tilana.

Dzikwa jatkoi toista vuotta Junior House -talon vuokraamista, jossa asuu yksi kenttätöntekijä ja kuusi lasta. Taloa käytettiin kertomusvuonna aktiivisesti tarvikkeiden varastointiin,

tukiopetukseen ja ala-asteen lasten kokoontumisiin. Talon piha oli kautta vuoden viikonloppuisin kokoontuvien Dzikwan kulttuurikerhojen harjoituspaikkana.

Metsänistutus & vihannespuutarha

Dzikwan oma metsänistutusprojekti eteni kohtuullisesti vuonna 2009. Puuta kuluu päivittäin koulukeittiöllä, Suojakodissa ja Junior Housessa sähkökatkosten vuoksi. Itseoppinut luonnonsuojelija Mr. Mhakayakora kasvatti yli 4000 eukalyptuspuun tainta, joista osa istutettiin toukokuulla ja pääosa marraskuun sateiden alettua. Kuivalla kaudella maastopalossa tosin tuhoutui noin 750 istutettua tainta. Pitkäaikainen sopimus Zimbabwen Metsähallituksen kanssa jäi vielä vuonna 2009 allekirjoittamatta, sillä Metsähallitus vuokraa 90 hehtaarin joutomaat Hararen kaupungilta ja joutui pyytämään kaupunginhallituksen hyväksynnän edelleen vuokraamiselle.

Sopimus Metsähallituksen kanssa on allekirjoitettu maaliskuussa 2010. Dzikwan päämääränä on noin 60 hehtaarin istuttaminen seuraavien 10 vuoden aikana. Taimia tarvitaan tällöin kaikkiaan yli 60 000.

Dzikwan keittiöpuutarha DZ #4 -koulun osoittamalla alueella koulun takapihalla menestyi hienosti kertomusvuonna. Lapset osallistuivat säännöllisesti viikonloppuisin maan muokkaukseen, kylvämiseen ja istutusten kasteluun. Dzikwan keittiön ja Suojakodin tarpeet (papuja, tomaattia, kaalia, pinaattia, porkkanaa, sipulia) pystyttiin toukokuulta alkaen kattamaan pääosin omasta vihannesmaasta. Vuoden mittaan kasvimaa perustettiin myös Dzikwan Rujeko-kadun tontille.

Lasten vapaa-ajan harrastukset

Dzikwa panostaa merkittävästi yhteisiin tapahtumiin, urheilu-, kulttuurikasvatukseen ja luontoretkiin. Kertomusvuoden aikana kumulatiivisesti 1 657 Dzikwa-lastaa osallistui 19 eri tapahtumaan, juhlaan tai retkeen koulunkäynnin ulkopuolella (v. 2008 kumulatiivisesti 814 lastaa kaikkiaan 9 eri tapahtumassa).

Musiikki-, tanssi- ja lauluharrastus:

Jo vuonna 2006 käynnistetty ohjattu ja tavoitteellinen laulu-, soitto-, tanssi- ja teatteriopetus jatkui aktiivisesti paikallisen taitelijaryhmä Pamuzindan ohjauksessa ja saksalaisen Harare e.V:n rahoituksella. Vuoden 2009 aikana yhteensä vajaat 100 lasta (60 lasta v.2008) osallistui säännöllisesti marimba-, tanssi- ja näytelmäryhmiin, jotka kokoontuvat lukukausien aikana kahdeksi tunniksi lauantaisin ja sunnuntaisin.

Dzikwan noin 20 hengen kuoro harjoitteli vapaaehtoistemme Marian ja Marin johdolla suomeksi joululaulun ”En etsi valtaa loistoa”, joka myös filmattiin. Tätä ja muita Dzikwan lasten esityksiä voi katsella ja kuunnella You Tubessa: <http://www.youtube.com/user/ZimOrvot>

HIFA:

Zimbabwen vuotuinen toukokuinen kulttuurifestivaali, Harare International Festival of Arts eli HIFA oli vuonna 2009 Dzikwalle käännekohta, sillä saimme ensimmäistä kertaa festivaalien Youth Zonelle ikioman Dzikwa Marimba –ryhmän tanssihooneen tunniksi esiintymään. Ryhmä soitti, lauloi ja tanssi upeasti ja sai hyvää huomiota osakseen. Yhteensä 200 muuta Dzikwa-lasta oli paikalla kannustamassa. Veimme muihin HIFA-rienteihin tämän lisäksi 97 dzikwalaista, kiitos HIFAn johdolta saamiemme vapaalippujen.

Rushinga Annual Arts Festival:

Dzikwa sai kutsun Opetusministeriön varaministeriltä vierailla Rushingan kulttuurijuhlilla, noin 200 km Hararesta koilliseen. Dzikwan Marimba –ryhmä esiintyi siellä kilpailun ulkopuolella.

Dzikwa Annual Sports Day:

Vuoden 2009 suuri yhteinen urheilutapahtumamme oli edellisvuosien tapaan Dzikwan oma yleisurheilukisa perjantaina 28.8. Koko päivän kisa pidettiin Zimbabwen Yliopiston urheilukentällä. Tapahtumaan osallistui 250 innokasta urheilijaa. Lapset kilpailivat viidessä juoksu- ja kenttälajissa yksilöinä ja joukkueissa: Cheetah, Impala, Kudu ja Sable. Kaikki tulokset kirjattiin; tulokset ja kuvia löytyy nettisivuiltamme. Vapaaehtoisemme Maria mitattasi ja punnitsi kaikki osallistujat. Kunniavieraana oli maan Kauppakamarin entinen puheenjohtaja ja Friends of Dzikwa –yhdistyksen hallituksen pj. Mrs. Marah Hativagone. Palkintoina oli reppuja, penaaaleja, laskimia, lippiksiä, T-paitoja, taskulamppuja ja leluja sekä voittajille hienot pokaalit – kiitos lahjoittajille Suomessa ja Zimbabwessa!

Teatterielämä:

Teatterikäynnit kuuluivat vilkkaaseen kulttuuriohjelmaan myös vuonna 2009. Lapsia vietiin paikalliseen REPS-teatteriin, Theatre Upstairsiin ja Theatre in the Parkiin. Joulukuun alussa 150 lasta pääsi katsomaan REPSin perinteisen joulupantomiihin, joka oli tällä kertaa ”Song of Sixpence”. Kaikkiaan runsaat 200 Dzikwa -lasta kävi kertomusvuonna **teatteriretkillä**.

Muuta hauskaa:

Dzikwan **oma joulujuhla** järjestettiin Dzivarasekwassa 2.12. ja paikalla oli 270 lasta sekä tietysti joulupukki lahjoineen.

Maria ja Maru järjestivät 19.9.2009 ”**Shiny Shelter Day**” –**siivoustahtuman** Dzikwan suojakodissa. Asukkaat ja muutkin lapset oppivat kunnollisen suomalaisen kevätsiivouksen niksit. Suojakodin tiloissa, DZ nro 4 -koululla ja Nhamburiko -koululla järjestettiin useita Dzikwan **omia kulttuurijuhlia**, joihin lapset tuottivat omaa ohjelmaa: runonlausuntaa, näytelmiä, kuorolaulua, marimban soittoa ja tanssiesityksiä.

Yhteensä 52 sellaista orpolasta, jotka pärjäisivät koulussa erityisen hyvin tai joiden kummit olivat käymässä, olivat mukana **luontoretkillä** Chipangalin villieläinten orpokodissa, Great Zimbabween raunioilla, Bulawayon luonnonhistoriallisessa museossa sekä Imiren, Bally Vaughan tai Antelope Parkin eläinpuistoissa. Teimme retken myös Chinhoyi Caves –luoliin. Retkillä lapset pääsevät lähelle Zimbabween ainutlaatuista luontoa, näkevät villieläimiä, saavat runsaasti tietoa ja oppivat arvostamaan kauniin maansa tarjoamia mahdollisuuksia matkailuelinkeinolle.

Dzikwan tytöistä ensimmäisenä Brenda vietti häitään Edisonin kanssa tammikuun lopussa 2009. Seppo talutti isänä morsiamen alttarille, ja paikalla olivat kummit Sirkka ja Bo sekä vapaaehtoinen Hanna Suomesta.

Tavara- ja muut erityislahjoitukset

Dzikwa-lasten kummit muistivat lapsiaan runsain mitoin pienillä tavaralähetyksillä tai lähettämällä ylimääräistä rahaa paikallisia ostoksia varten. Tammikuussa 2009 jaoimme vielä joulupaketteja yli 100 lapselle ja tavarakontin 2009 mukana tuli lähetyksiä lähes 100 kummilapselle. Kiitos – tatenda, kun tuotitte lapsille paljon iloa! Myös saksalaisten Bonninin kummien kautta ja Hararen luterilaisen kirkon kuljetusavulla Dzikwa sai lapsille runsaasti vaatteita, kenkiä, vihkoja ja muita koulutarvikkeita. Kirjeenvaihto lasten ja kummien kesken oli vilkasta.

Kontti Harareen

Yhdistys lähetti kertomusvuonna jo toisen 40 jalan tavarakontin Zimbabween; vuonna 2006 meni pikkukontti ja vuonna 2008 ensimmäinen täyskontti. Tällä kertaa Harareen lähti merirahtina yli 16 500 kiloa tavaraa! Kontti pakattiin talkoilla lauantaina 1.8. Klaukkalan koululla. Mukaan mahtuivat kaikki edellisestä kontista pois jääneet lahjoitukset sekä runsaasti uusia lahjoituksia ja Dzikwan uuden keittiön laitehankinnat. Kiitämme taas lojhalaisia Rotareita kymmenien polkupyörien keräämisestä ja kunnostamisesta sekä tietokoneista litteine näyttöineen. Kauniaiasten Rotary ja Rotary International Piiri 1420 antoivat merkittävää taloudellista tukea keittiön laitehankintoihin. Kiitokset myös Espoon Hansakallion koululle koulukeittiön varusteista ja muista kalusteista. Kiitos

satojen rakennuslaattojen lahjoituksesta Pro-Keramiikka Oy:lle. Varastointi ilman Suomen Pankin ja Allun Grillin antamia tiloja Vantaalla ei olisi onnistunut. Kuljetusliike Esa Niemi auttoi kesän mittaan tavaroiden siirtelyssä Klaukkalaan. Yhdistys sai taas erityisiä rahalahjoituksia kontin rahtikuluihin – kiitos kaikille lahjoittajille!

Kontti saapui Harareen tullivarastoon 28.10.2009 ja siitä alkoi purkurumba ja tavaroiden jakelu, joka kesti joulukuulle saakka. Dzikwa sai käyttöönsä ilmaisen lukitun varastotilan Northern Tobacco-yhtiöltä ja pienen varaston Dzivarasekwan Metodistikirkolta. Koulukeittiön laitteet ja varusteet odottavat varastossa Dzikwan tontilla uuden keittiörakennuksen valmistumista.

3 TOIMINTAKESKUSHANKE VUONNA 2009

Tontin kehittäminen ja rakentaminen eteni

Dzikwan tavoitteena on rakentaa toimintakeskus Dzivarasekwan keskellä sijaitsevalle tontille, poliisiaseman ja terveysaseman naapuriin. Yhdistys ja Dzikwa solmivat v. 2008 erillisen yhteistyösopimuksen toimintakeskuksen rakentamiseksi. Toimintakeskukseen tulee keittiö, noin 140 lapsen yhtäaikaan ruokasali, joka ruokailun jälkeen toimii opiskelu- ja harrastustilana, tietokonehuone sekä toimisto-, varasto- ja sosiaalitiloja. Isoon 150 neliömetrin ruokasaliin tulevat TV, DVD- ja videolaitteet projektoreineen sekä oikea esiintymislava. Tontille tulee kunnollinen pallokenttä (kori- ja lentopallo sekä tennis), talonmiehen asunto ja keittiöpuutarha, jätteiden lajittelupiste sekä porakaivo vesisäilöineen ja varavoimalähteitä.

Dzikwan toimintakeskushanke on eteläisen Afrikan suurimman vakuutusyhtiön, Old Mutualin yksi yhteiskuntavastuuprojekti. Yhtiön kiinteistöosaston asiantuntijat osallistuvat veloitusetta rakennusprojektin ohjaamiseen ja valvontaan. Old Mutual hankkii tarjoukset luotettavilta toimijoilta, riippumattoman kustannuslaskijan lausunnot sekä valmistelee ja vetää hankkeen säännölliset seurantakokoukset.

Vuoden 2009 aikana viettiin päätökseen tontin kolmen avoimen sivustan aitaamisen yksinkertaisella 2,2 metriä korkealla betoniaidalla. Julkisivun palisadiaita valmistui jo vuonna 2008. Tontille rakenttiin erillinen varastotila, jossa on tyttöjen ja poikien WC-tilat ja katettu edusta. Lisäksi tontille vedettiin sähkö- ja vesikytkennät. Porakaivon pumppu ja kaksi 5000 litran vesisäiliötä

asennettiin, sekä pikkupumppu. Tontilla on nyt saatavilla puhdasta vettä sekä lasten ja koko lähiympäristön tarpeisiin. Pallokentän pohjustuksen uusinta ja päällystys ei ollut mahdollista vuonna 2009 liian kalliiden tarjousten vuoksi.

Varainhankinta rakennushankkeelle eteni vuonna 2009 pienin askelin. Koko rakennussuunnitelma uudistettiin alkuperäistä halvemmaksi siten, että eri toiminnot tulevat erillisiin siipiin ja rakentaminen perustuu kätevään harkkotekniikkaan.

Vuoden 2010 alussa rakentaminen on lopulta käynnistynyt, sillä Yhdistys sai kolmannella hakukerralla UM:ltä Suomen valtion kehitysyhteistyövaroista €80 000 tukea vuodelle 2010 kunnollisten keittiö- ja ruokailutilojen rakentamiseen. UM edellytti päätöksessään, että Dzikwa sitoutuu pitämään tilat alkuperäisessä tarkoituksessa, vaikka säätiön oma toiminta lakkaisi tai muuttuisi.

4 KANSAINVÄLISYYSKASVATUSTA SUOMESSA

Vuonna 2009 YK:n lapsen oikeuksien sopimus täytti 20 vuotta. Zimbabwe on allekirjoittanut sopimuksen v. 1990. Yhdistys juhlisti sopimusta järjestämällä Suomen koululaisille (yläasteet & lukiot) globaalikasvatusta UM:ltä saadun viestintätuen turvin. Seppo ja Dzikwan kokenut toimihenkilö ja opettaja Priscilla Takawira kiersivät lokakuun ajan Suomea, vierailen yhteensä 19 koulussa.. Ohjelmaan kuului orvoista kertovan uuden DVD-filmin katsominen, tietopaketti Zimbabwen ja Dzivarasekwan koulumaailmasta, orpojen koulutiestä sekä kysymyksiä ja keskustelua. Kouluvierailuilla ja muissa tapaamisissa tavoitettiin kaikkiaan 4 606 suomalaista nuorta!

Uusi dokumenttiefilmi Dzikwan lapsista

Oleellisena osana kansainvälisyyskasvatushanketta Yhdistys teetti vuonna 2009 erityisen dokumenttiefilmin Dzivarasekwan orpolapsen elämästä ja koulunkäynnistä. Uuden dokumentin käsikirjoituksen ja kuvausvalmistelut hoiti huhti- toukokuulla vapaaehtoinen media-alan ammattilainen Marita. Vantaan kaupunki lähetti Mediakeskuksensa päällikön Anssin huippukameroineen Harareen ohjaajaksi, ja kuvaajana toimi Zimbabwessa asuva alan ammattilainen Esko ja Zimbabwe Interfilms Pvt (Ltd). Uusi 27 minuutin DVD on koskettava kertomus kahdesta nuoresta dzikwalaisesta, Violetista ja Munyaradzista, heidän ajatuksistaan, peloistaan ja toiveistaan.

Palaute on ollut erittäin hyvää. Tekeillä on vielä lapsen oikeuksien näyttelypaketti osallistuneille kouluille. Näyttely koostuu Dzivarasekwan orpojen kannalta 12 keskeisimmän lapsen oikeuden kommentoinnista ja vapaaehtoinen Marin ottamista hienoista valokuvista.

Lämpimät kiitokset OAJ:lle tuesta kiertueen valmistelussa. Kiitokset kiinnostuksesta, vieraanvaraisuudesta ja avusta kaikille osallistuneille kouluille, UM:n Kansalaisjärjestöyksikön

edustajille, Vantaan kaupungille, Suomen Pankille, Ahvenanmaan Odd Fellows –järjestölle, Kepalle ja monille kummeille ja muille tukijoille.

5 TIEDOTTAMINEN JA TAPAHTUMAT SUOMESSA

Yhdistys sai kertomusvuonna jälleen myönteistä julkisuutta Suomessa, kun mm. Helsingin Sanomat kirjoitti näyttävästi kesäkuun kuukausiliitteessään kummitoiminnastamme. Muita mukavia juttuja oli esillä seuraavasti:

- Maaliskuun Eeva-lehdessä juttu ”Erilaiset hääseremoniat”
- Suomen Pankin tammikuun ja joulukuun Pankko-lehdissä oli lyhyesti Zimbabwen orpojen tukitoiminnasta ja Sepon & Priscillan vierailusta
- Honkajoen Joulu 2009, juttu otsikolla ”Afrikan orvoille tukea Honkajoen Leijonilta”
- Helsingin Sanomat 6.5.2009, ”Nimiä tänään” -palstalla Sirkka Hämäläisen syntymäpäivähaastattelu
- Opettaja –lehti 36/2009, professori Helena Rannan haastattelu otsikolla ”Auttamisen lähtökohtana lapsen oikeudet”
- Ilkka -lehdessä 7.10.2009 juttu kuvineen Sepon ja Priscillan vierailusta Seinäjoella
- Nya Åland 23.10 ja Åland 23.10., isot jutut kuvineen Sepon ja Priscillan vierailuista
- Sick –konsernin henkilöstölehti, Terhin matkakertomus ”A Different World”
- Vantaan kaupungin henkilöstölehti Vautsi 11/2009, kansilehden kuva ja juttu otsikolla ”Vantaa tuo Zimbabwen arjen kouluihin”.

Yhdistyksen toiminnan yleisesite ja rakennushankkeen oma esite uusittiin sekä suomeksi että englanniksi - kiitokset puuhamies Arnelle ja HotNet Oy/HeleNews Oy:lle, Takomo Tuotannolle, Erweko Oy:lle, sekä käännöksistä Gillianille ja Louiselle. Kummi Hannele työsti Dzikwan kuvakalenterin 2010 ja lasten kuvista hauskan 4 kortin postikorttisarjan.

Esa, Oili ja Seppo kävivät puhumassa orpojen tukiohjelmasta seuraavasti:

- 19.2.2009 KEPA/ Lasten oikeuksien sopimus 20 vuotta -Teematapaaminen
- 6.3.2009 Porvoon Zontat, Porvoo
- 6.3.2009 Rebeكات (Odd Fellows), Helsinki
- 10.3.2009 English Speaking Ladies Association, Helsinki
- 16.3 2009 Helsingin Emmaus
- 6.4.2009 Beta Sigma Phi International/ Helsingin osasto
- 20.4.2009 Turun Yliopiston Ylioppilaskunnan Kehitysyhteistyövaliokunta, Turku
- 17.12.2009 Rastaalan koulu, Espoo

Zimbabwen Aids-orvot ry:n toiminta oli esillä Arkadian Yhteislyseon Lapsen oikeuksien 20-vuotistapahtumassa 20.11.2009. Vuoden 2008 vapaaehtoinen Katariina kertoi toiminnastamme entisessä koulussaan Lauttasaaren Yhteiskoulussa.

Yhdistys lähetti kummeille ja tukijoille toimintakertomuksen 2008 ja toimintasuunnitelman 2009 budjetiteineen. Lisäksi kummeille ja muille tukijoille on vuoden 2009 mittaan lähetetty 16 toiminnasta kertovaa kummikirjettä sekä muita lyhyitä tiedotteita. Kummikirjeet ja tiedotteet julkaistiin myös nettisivustolla *Ajankohtaista-palstalla* sekä suomeksi että englanniksi. Kummit saivat oman lapsensa päivitetyn tietosivun ja valokuvia.

Yhdistys järjesti kolmatta kertaa Helsingissä afrikkalaisen joululounaan, joka oli samalla kummien yhteistapaaminen. Tilaisuus pidettiin ylimääräisen yhdistyskokouksen yhteydessä sunnuntaina

13.12.2009 Helsingin Kampissa, Crash Barissa. Kummeilla ja muilla kiinnostuneilla oli mahdollisuus kuulla kenttätystä, lasten oloista, vapaaehtoisten kokemuksista sekä kysellä muista tukiohjelman liittyvistä asioista. Tilaisuuteen osallistui 120 aikuista kummiä ja tukijaa sekä 18 lasta.

Yhdistyksen nettisivut löytyvät osoitteesta: www.zim-orvot.org. Uutispäivitykset ja kuvat ovat elävöittäneet sivustoa ja useat uudet kummit ovat tulleet mukaan toimintaan nettisivujen ansiosta.

6 ORGANISAATIO JA HALLINTO

Organisaatio Suomessa

Yhdistys toimii Suomessa täysin vapaaehtois pohjalta. Yhdistyksen jäsenet, kummit ja muut tukijat osallistuivat työhön aktiivisesti. Vuoden 2009 alussa Zimbabwen AIDS-orvot ry:n jäsenmäärä oli 141 ja vuoden lopussa jäseniä oli 281.

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Helsingissä Munkkiniemen yhteiskoululla 18.4.2009. Paikalla oli 35 osanottajaa, joista maksaneita jäseniä oli 30. Yhdistyksen ylimääräinen kokous pidettiin 13.12.2009 ja se vahvisti vuoden 2010 toimintasuunnitelman, kummimaksujen rakenteen ja toiminnan rahoitussuunnitelman. Paikalla kokouksessa oli 20 jäsentä.

Yhdistyksen hallitus: Peter Rehnström puheenjohtaja, Esa Ojanen varapuheenjohtaja, Merja Grandell rahastonhoitaja, Petri Mero, Terhi Tiikkainen, Oili Wuolle sihteeri, sekä varajäseninä Louise Park-Ahonen ja Helena Pelkonen.

Yhdistyksen varsinaisena tilintarkastajana on toiminut Risto Ekholm (KHT) ja varatilintarkastajana Leila Kanninen.

Kummit, muut tukijat ja vierailut Haraessa

Kummeja oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 273 (v.2008 lopussa 192). Kummeista 241 oli suomalaisia, 18 englantilaisia, 4 skotteja, 12 saksalaisia sekä 2 zimbabwelaista. Suomalaisten kummien joukossa on kaksi koulua, yksi säätiö, yksi Martta-yhdistys, pari muuta yhteisöä tai kerhoa ja yksi ammattiyhdistysosasto.

Vuoden 2009 lopulla 27 lasta oli ilman kummiä, mutta saimme vuodenvaihteessa paljon uusia kummeja. Tammikuun 2010 lopussa kummittomia lapsia oli 15 ja kummitarjokkaita oli yli 10.

Vuoden 2009 aikana Yhdistyksellä oli yli 100 muuta tukijaa, Suomesta, Saksasta, Englannista, Skotlannista, Ruotsista ja Norjasta (v. 2008 muita tukijoita oli 34). Nämä tukijat auttoivat erittäin merkittäväällä tavalla vuoden aikana terveydenhuollon, ruokailun ja Suojakodin kulujen kattamisessa. Myös rakennusprojektin eteneminen vuonna 2009 oli heidän lahjoitustensa varassa.

Kummit voivat olla yhteydessä omaan kummilapseensa kirjeitse ja vierailta Zimbabwessa tervehtimässä kummilastaan. Haraessa vieraili vuonna 2009 yhteensä 12 suomalaista (11 vierasta v. 2008). Neljä kummiä kävi tammi-toukokuussa, yksi lokakuussa ja lisäksi Yhdistyksen hallituksen jäsen ja kummi Terhi oli vierailulla syys-lokakuussa. Muita vieraita ja vapaaehtoisia oli vuoden mittaan kaikkiaan kuusi.

Vapaaehtoiset

Kiinnostus vapaaehtoistyöhön orpojen tukitoiminnassa oli kertomusvuonna vilkasta. Huhti- toukokuussa vapaaehtoisena oli kokenut media-osaaja Marita. Syksyllä vapaaehtoiseksi tuli kevään 2009 ylioppilas Maria, joka ohjasi ja opetti lapsia 3,5 kk. Syys-lokakuussa vapaaehtoisena ja kemiaa opettamassa oli kuukauden ajan AMTK Metropolian opettaja Maru. Marraskuun alussa saapui 1,5 kk jaksolle valokuvaaja Mari. Tämän lisäksi israelilaiset nuoret Brit ja Kim avustivat vapaaehtoisina Dzikwaa syksyllä 2009 antamalla tukiopestusta englannissa ja matematiikassa ja pitämällä neuvontatuokioita nuorille, erityisesti tytöille. Saksan Hararen lähetystön työntekijä Ingo kävi useaan otteeseen pelaamassa jalkapalloa lasten kanssa ja lahjoitti mm. koripallotelineen ja DVD-soittimen.

Organisaatio Zimbabwessa

Dzikwan organisaatio pysyi ennallaan kertomusvuonna. Dzikwlla oli viisi kiinteästi palkattua työntekijää: kirjanpitäjä Assan Mponda, ala-asteen kenttätyöntekijä Petronella Moyo, yläasteen ja lukiolaisten kenttätyöntekijä Levita Chenera, Suojakodin emännöitsijä Piona Matienga sekä sisäoppilaitoslapsista ja suuremmista hankinnoista vastaava Priscilla Takawira. Määräaikaisina työntekijöinä on toiminut kuusi osa-aikaista keittäjää sekä viisi tukiopestajaa; toiset viisi tukiopestajaa palkataan lukukausilomien ajaksi. Työtä oli säännöllisesti tarjolla myös tontin vartioinnissa, halonhakuissa, metsänistutuksessa, keittiöpuutarhan hoidossa ja roskien kuljetuksessa. Dzikwa työllisti osa-aikaisia työntekijöitä vuoden mittaan kaikkiaan noin 20.

Dzikwan henkilökunnalle järjestettiin seuraavaa lyhytkestoista koulutusta: viestintätaidot ja monikulttuurinen viestintä; tuloksellisuus, tehokkaat toimintatavat, ryhmätyö ja oman työn ohjaaminen; toiminnan suunnittelu ja budjetointi.

Toimintaa Zimbabwessa ohjaa ja valvoo Dzikwa -säätön hallitus. Hallituksen puheenjohtajana toimi edelleen Stephen Chifunyise, joka on maan tunnetuimpia näytelmäkirjailijoita, kulttuurivaikuttaja ja opetusministeriön entinen kansliapäällikkö. Varapuheenjohtajana toimi vammaisten koulun rehtori Mrs. Y.R. Dune. Kohensimme myös paikallista omistajuutta ja vahvistimme Dzikwan hallitusta. Hallituksen kaksi jäsentä vaihtui. Hallituksesta jäivät pois Priscilla Takawira ja Elizabeth Dick-Malunga ja heidän tilalleen tulivat asianajotoimisto Kantor & Immermanin osakas, juristi Unity Sakhe ja Hararen kaupungin kiinteistöviraston apulaisjohtaja E.T. Francisco. Seppo jatkoi Dzikwan hallituksessa. Toukokuussa 2009 perustettiin Zimbabwessa paikallinen kansalaisjärjestö, ”Friends of Dzikwa Association” tukemaan säätön toimintaa käytännössä.

7 TOIMINNAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Dzikwa on merkittävä vaikuttaja orpolasten koulunkäynnin ja hyvinvoinnin turvaamisessa Dzivarasekwassa ja samalla merkittävä työnantaja. Dzikwan toiminta tunnetaan ja Dzikwaan turvaudutaan monin tavoin. Kesäkuussa 2009 Dzikwa oli kutsuttu mukaan Opetusministeriön järjestämään Stakeholders -tapaamiseen, jossa kukin järjestö esitteli tavoitteensa ja toimintansa. Vuoden mittaan Dzikwan edustajat keskustelivat Opetusministeriön varaministerin ja ministeriön aluehallinnon edustajien kanssa koulujen ahdingosta, koulumaksuista ja hädänalaisten lasten tilanteesta.

Oman tontin kehittäminen keskellä köyhää kaupunginosaa ja mm. vesihuollon saaminen tontille oli merkittävä edistysaskel; sadat perheet hakevat vettä Dzikwan porakaivosta. Suhteet kaupunginosan

viranomaisiin ja kouluihin ovat läheiset ja hyvät. Kemian laboratorio-opetus suomalaisittain avasi uusia näkymiä yhteistyölle koulujen kanssa. Ruoka-avustusten jako auttaa kaikkien surkeimmassa asemassa olevia perheitä ja vanhuksia. Metsänistutusprojekti on vakiintunut ja sen myötä lastemme tietoisuus metsien merkityksestä ja luonnon kestävästä kehityksestä on lisääntynyt. Dzikwan oppilaslistoilla on ollut viisi vaikeasti vammaista lasta. Kontin lahjoituksia annettiin runsaasti sekä St. Giles Medical Rehabilitation Centrelle, että Dzivarasekwassa Batsinarai-nimiselle vammaisten lasten äitien suojatyöpaikalle, jossa lapset saavat myös päivähoidon. Dzikwan tunnettuus ja vaikuttavuus saivat lisäpontta uuden kansalaisjärjestön, Friends of Dzikwa Associationin perustamisesta.

Yhdistyksen toiminnan tunnettuus kasvoi merkittävästi suomalaisessa koulumaailmassa lokakuisen globaalikasvatuskiertueen ansiosta. Tavarakontin lähettämisenä vuonna 2009 oli jälleen mukana laajoja kansalaispiirejä Suomessa (yli 50 vapaaehtoista). Jäsenmäärän kasvu 141:sta 281:een, kummien määrän kasvu 192:sta 273:een ja muiden tukijoiden kasvu 34:sta yli 100 sekä toiminnan saama myönteinen julkisuus lisäsivät vaikuttavuutta Suomessa.

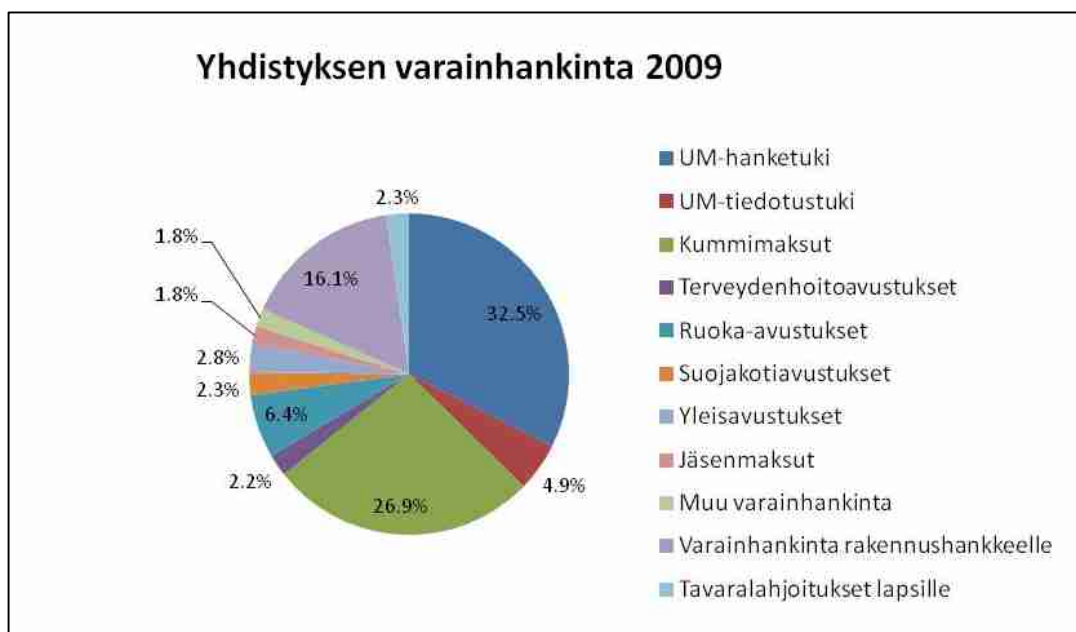
8 YHDISTYKSEN VARAINHANKINTA JA VARAINKÄYTTÖ

Koko varainhankinta

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot kerättiin kummimaksuina, muina avustuksina ja UM:n hankeavustuksina. Vuotuiset kummimaksut olivat edellisen vuoden tasolla: €180/lapsi ala-asteella, €240/lapsi yläasteella ja lukiossa valtionkouluissa; €300/lapsi yksityisissä päiväkouluissa ja €360/lapsi sisäoppilaitoksessa. Kustannustason nousun vuoksi hallitus esitti vetoituksen vapaaehtoisesta ylimääräisestä maksusta, johon suuri osa kummeista vastasi myönteisesti.

Yhdistys keräsi rahoitusta yhteensä € 308 038 (ml. kontin tavaralahjoitusten arvostus). Varsinaisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2009 yhteensä € 240 362. Tämän lisäksi Yhdistyksen erityisen varainhankinnan kokonaistuotto oli € 67 676, josta rahaa oli € 54 058 ja kontin tavaralahjoituksia oli € 13 618 arvosta. Hallitus kohdisti erityisen varainhankinnan tuotot Dzikwan rakennusprojektille.

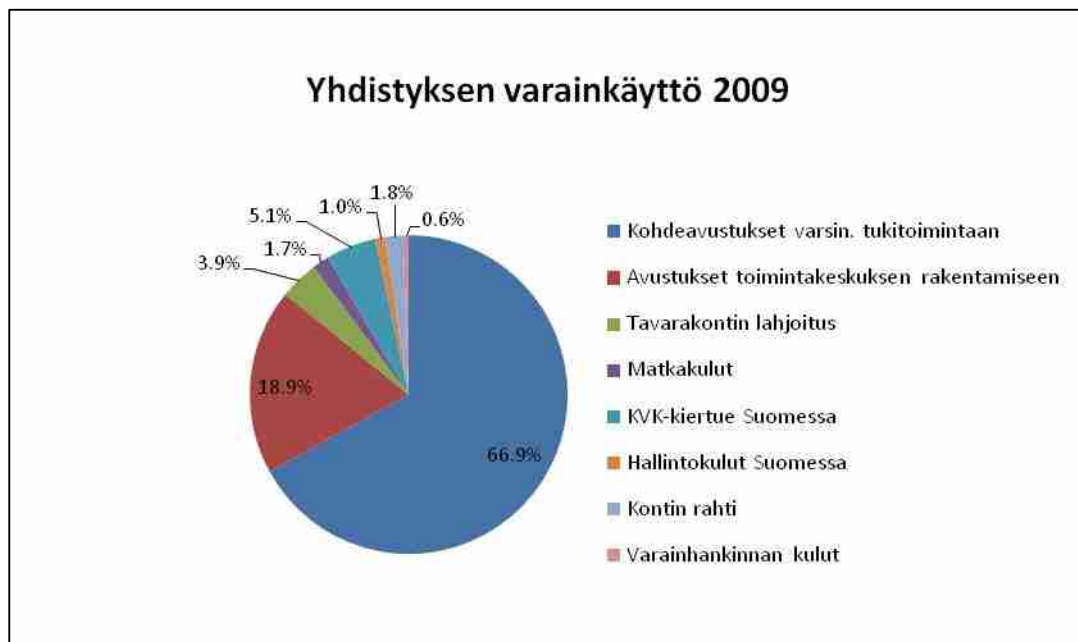
Kuvio 2: Yhdistyksen toiminnan koko rahoituksen jakaantuminen päälajeittain.

Varojen käyttö toimintaan

Yhdistys käyttää varat pääosin suorina kohdeavustuksina Dzikwa Trust Fundille orpojen koulunkäynnin tukitoimintaan ja avustuksina toimintakeskushankkeeseen. **Avustukset Dzikwan perustoimintaan olivat vuonna 2009 €231 623. Lisäksi raha-avustukset Dzikwan toimintakeskukselle olivat €65 543. Kontin tavaralahjoituksia kirjattiin €13 618 arvosta.** Yhdistyksen **muu varainkäyttö oli yhteensä €34 587**, joka koostui pääosin lokakuun globaaliskasvatuskiertueesta, matka-, tiedotus- ja hallintokuluista ja kontin rahdista. **Hallintokulut Suomessa olivat alle 2 % varsinaisen toiminnan tuotoista.**

Kuvio 3: Yhdistyksen koko varainkäytön jakaantuminen päälajeittain.

9 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS ZIMBABWESSA

Edelleen epävakaa toimintaympäristö

Zimbabwen taloudellinen, rahataloudellinen ja sosiaalinen kurjistuminen kulminoitui vuonna 2008 ennennäkemättömään hyperinflaatioon, 231 milj. % vuositasolla. Helmikuussa 2009 kahden puolueen (ZANU-PF ja MDC) yhteishallitus astui virkaansa ja ilmoitti ryhtyvänsä toteuttamaan ns. Global Political Agreementin pohjalta uutta hallitusohjelmaa. Zimbabwe luopui kokonaan oman valuutan käytöstä ja maa julistettiin virallisesti monivaluuttamaaksi. Talouden ”dollarisaation” myötä kaikki hinnat, palvelut, maksut ja palkat nousivat reaalisesti aikaisempaa korkeammalle tasolle ja alkuvuodesta hinnoittelussa esiintyi reippaita ylilyöntejä. Talouden omavaraisuus on yhä alhainen ja hinnat ovat korkeat suhteessa tulotasoon.

Hallitusohjelman toteutus on ollut hidasta. Maan talouden syöksykierre saatiin jotenkuten vuonna 2009 katkaistuksi, mutta reaalityönsä todellinen elpyminen takeltelee investointien puuttuessa. Kasvu oli lähinnä kulutuksen varassa ja teollinen tuotantosektori elpyi hitaasti vuonna 2009. Teollisuuden kapasiteetin käyttöaste lienee nyt noin 40 – 45 %. Investointeja pidättelee suurta huolta herättänyt tuore lainsäädäntö, joka edellyttää, että kaikkien suurten ja keskisuuren yritysten enemmistöomistus on zimbabwelaisissa käsissä maaliskuuhun 2015 mennessä. Vuoden 2010 satotoiveet eivät ole korkealla suppean viljelypinta-alan ja osittaisen kuivuuden vuoksi.

UNICEF arvioi vuonna 2010 antavansa humanitääristä apua noin 5 miljoonalle zimbabwelaiselle, joista heikoimmassa asemassa olevia naisia ja lapsia on 3.5 milj. Vuonna 2010 pelkästään ruoka-apua annetaan arviolta yli 2 miljoonalle zimbabwelaiselle.

Zimbabwen valtion tulopohja on kapea; verotulot perustuivat lähinnä kulutusveroihin ja tullimaksuihin. Valtion budjetti on pahasti alijäämäinen. Maan ulkomainen velka, noin USD 5.7 mrd. on lähes kaksi kertaa arvioitu kansantuote v. 2009. Valtiolla ei ole käytettävissään budjettivaroja koululaitoksen elvyttämiseen, eikä opettajien palkkojen vaadittuihin tasokorotuksiin. Käytännössä opettajien palkat peritään koulumaksujen kautta lapsilta. Opettajat olivat vuoden 2010 alussa jälleen lakossa muiden virkamiesten mukana. Opettajien palkat ovat nyt runsaat €100/kk ja uudet vaatimukset ovat olleet luokkaa €400 – 450/kk.

Vuoden 2009 alun talouskaos ja dollarisaatio aiheuttivat Dzivarasekwassa sen, että koulujen lukukausimaksut ja koulukohtaisten kannatusyhdistysten (SDA/ School Development Association) päättämät maksut nousivat rajusti. Tilanne oli hyvin epäselvä ja useissa tapauksissa koulukohtaiset maksut ("Levies") olivatkin I lukukaudella ylimitoitettuja. Toiminnan vuosibudjetointi meni osin uusiksi, koska kulupuolen oletukset muuttuivat. Alkuvuoden epäselvyyksien vuoksi Dzikwan johtokunta päätti maksaa I lukukaudella kaikissa valtionkouluissa ala-asteella USD 20/lapsi ja yläasteella ja lukiossa USD 40/lapsi. Ministeriö julkisti sittemmin toukokuussa II lukukauden maksuiksi USD 5/lapsi ala-asteella ja USD 10/lapsi yläasteella ja lukiossa ja nämä pysyivät ennallaan myös III lukukaudella.

Dzivarasekwan sosiaalinen hätä lisääntyi vuonna 2009, kun perheillä ei ollut varaa maksaa uusia USD-määräisiä koulumaksuja. Avuntarvitsijoita oli niin runsaasti, että Dzikwan tukilistoilla oli reilusti yli 500 orpolasta II lukukaudelle tultaessa. Tällöin Dzikwa joutui vaikean tehtävän eteen, kun oli pakko karsia lapsilistoja käytettävissä olevan rahoituksen mukaisiksi.

Tukitoiminnan lähiajan haasteet ja mahdolliset uhat

Zimbabwen koululaitoksen tilanne pysyy vaikeana vuonna 2010. Maan noin 130 000 opettajasta arviolta lähes 60 000 on lähtenyt ulkomaille paremman elannon perään tai vaihtanut ammattia. Opettajien ajoittainen lakkoilu vaikeuttaa joka vuosi koulutyötä. Opettajat näyttävät jatkavan käytäntöä, jossa lasten edellytetään maksavan erityistä **viikottaista kannustinrahaa** suoraan opettajille. Nämä ns. "incentives" -vaatimukset Dzivarasekwassa ovat luokkaa USD 1-3/lapsi/viikko, mikä Dzikwalle tarkoittaa merkittäviä lisäkustannuksia joka lukukausi. Lapset saatetaan ajaa pois luokasta, ellei kannustinrahaa makseta, vaikka kaikki viralliset koulumaksut onkin maksettu. Dzikwa on päättänyt vaatia kirjanpidon läpinäkyvyyden vuoksi koulujen kannatusyhdistyksiltä asianmukaiset laskut ja kuitit näistä kannustinmaksuista.

Koulujen mahdollisuudet tarjota **kirjoja ja koulutarvikkeita** pysynevät heikkoina. UNICEFin tilastojen mukaan kouluissa keskimäärin on tarjolla yksi kirja 10 oppilasta kohden, mutta tämäkään ei toteudu Dzivarasekwassa. Dzikwa joutuukin hankkimaan v.2010 kaikkien luokkatasojen koulukirjoja useita kymmeniä sarjoja voidakseen tukea lasten oppimista.

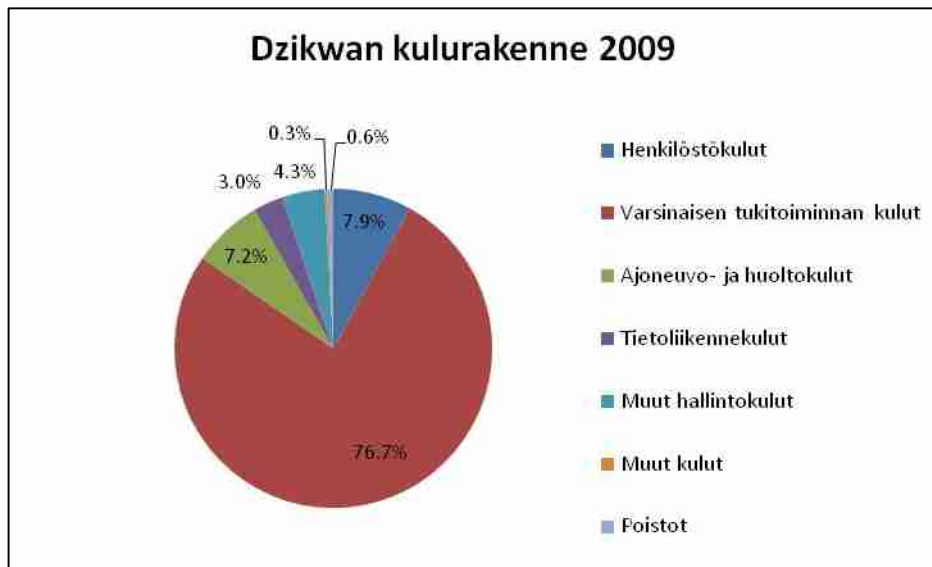
Avuntarvitsijoiden määrä Dzivarasekwassa pysyy korkeana, eikä Dzikwa voi näillä näkymin vuonna 2010 ottaa listoilleen kaikkia sille esitettyjä orpoja. Tämä tuo haasteita **kenttätyöntekijöiden toiminnalle ja viestinnälle** Dzikwan ohjelman peruslähtökohdista ja kriteereistä. Hyvää, tavoitteellista yhteydenpitoa kouluihin ja huoltajiin on edelleen lisättävä. Dzikwan tulee varmistaa, että keskeiset prosessit koulutodistusten keräämiseksi ja analysoimiseksi joka lukukauden lopussa ovat tehokkaat. On erityisen tärkeitä, että tuettavien lasten listat ovat selvillä ennen lukukauden alkua.

Dzikwan toimintakeskuksen **rakentamishankkeen suurimmat haasteet** keittiö- ja ruokasalirakennuksen valmistumisen jälkeen on varmistaa rahoitus ATK-siivelle lasten suihku/WC-tiloille ("Ablution block"). Myös uuden ajanmukaisen, sähköistetyn keittiön käyttöönotto hallitusti, uudistetun keittiön vetäjän palkkaaminen ja henkilökunnan koulutus keittiön käyttöön ovat oma haasteensa vuonna 2010.

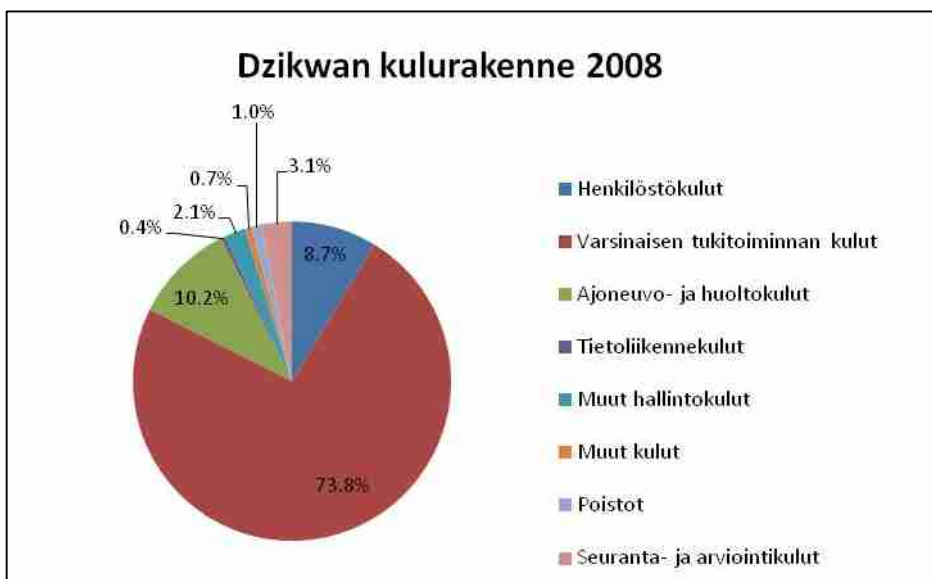
10 YHTEISTYÖKUMPPANI DZIKWA TRUST FUNDIN TALOUS

Toimintavuonna 2009 kustannustaso Zimbabwessa kohosi tuntuvasti ja alkuvuodesta maksujen ja tarvikkeiden hinnoittelussa esiintyi myös runsaasti ylilyöntejä. Vielä tilintarkastamattoman tilinpäätöksen mukaan **Dzikwan toiminnan kokonaiskulut (ml. kontin tavaramahjoitukset lapsille mutta pl. investointitavarat) olivat €256 063** (vastaavasti laskettuna €159 006 vuonna 2008). Kulut nousivat 61 %:lla vuonna 2009 edelliseen vuoteen nähden.

Kuvio 4: Dzikwan kulujen jakauma päälajeittain kertomusvuonna 2009.

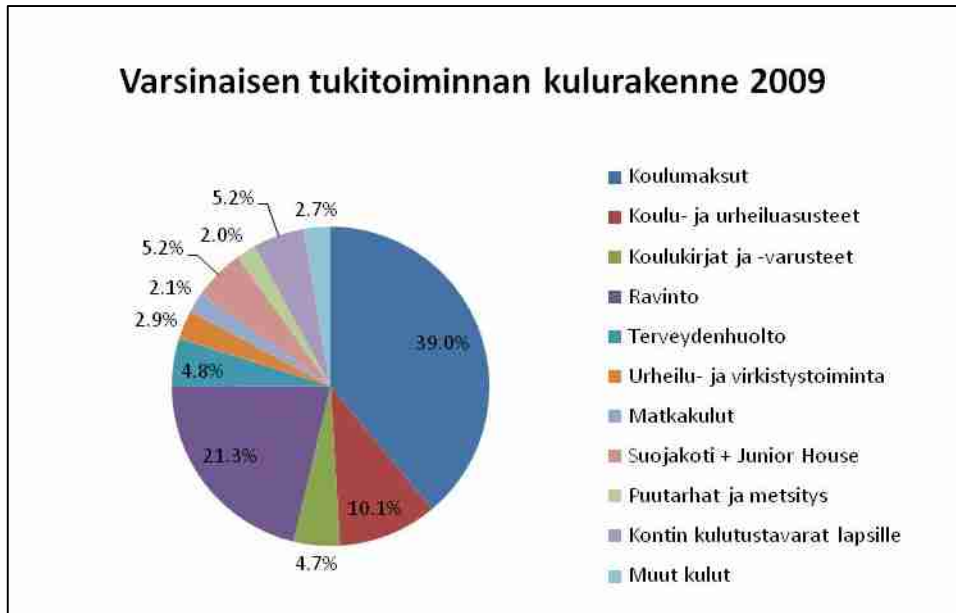

Kuvio 5: Dzikwan kulujen jakauma päälajeittain vuonna 2008.

Dzikwan *varsinaisen tukitoiminnan kulut (ml. kontin tavaramuutokset lapsille mutta pl. investointitavarat)* olivat yhteensä €196 326 (vastaavasti €117 311 vuonna 2008). Tukitoiminnan varsinaiset kulut nousivat noin 67 %:lla edelliseen vuoteen nähden. Tukitoiminnan kuluista pelkästään lasten koulumaksujen osuus oli noin 39 % eli €76 575, mikä oli yli viisinkertainen vuoteen 2008 verrattuna.

Kuvio 6: Dzikwan varsinaisen tukitoiminnan kulujen jakautuminen kertomusvuonna 2009.

Kuvio 7: Dzikwan varsinaisen tukitoiminnan kulujen jakautuminen vuonna 2008.

Dzikwa aktivoi toimintakeskuksen rakentamisen kuluja €52 067. Käyttöpääoman poistot olivat €1 531. Tilinpäätös osoitti alijäämää €1 436.

11 UUSI TUKIYHDISTYS ZIMBABWESSA

Toiminta Zimbabwea astui uuteen aikaan, kun 15.5.2009 perustettiin paikallinen kansalaisjärjestö *Friends of Dzikwa Association* Dzikwa-säätiön tueksi. Yhdistyksen tavoitteena on saada mukaan orpojen koulutusta tukevaan työhön zimbabwealaisia vaikuttajia, asiantuntijoita ja vapaaehtoistyöstä kiinnostuneita tahoja. Uusi yhdistys luo paremmat edellytykset tukitoiminnan pitkän ajan kestävyydelle ja paikallisten resurssien tehokkaalle mobilisoinnille. Yhdistykselle tulee virallinen varainkeruulupa Zimbabwea. Friends of Dzikwa Association ollaan rekisteröimässä virallisesti kansalaisjärjestönä Hararessa Private Voluntary Organisation Act eli PVO –lainsäädännön mukaisesti.

Yhdistyksen 1. hallitus muodostettiin syyskuussa; puheenjohtajaksi valittiin tunnettu liike-elämän vaikuttaja Mrs. Marah Hativagone. Muut jäsenet edustavat kouluja, korkeakouluja, pankki- ja liikemaailmaa sekä Hararen kaupunkia. Hallitus on perustanut viisi eri työvaliokuntaa. Yhdistyksen perussääntö on parhaillaan tarkistettavana Sosiaaliministeriössä. Dzikwa –säätiön ja yhdistyksen välille on laadittu yksityiskohtainen yhteistyösopimus. Tarkoituksena on, että Friends of Dzikwa tulevaisuudessa toteuttaa osan ohjelman säännöllisistä tapahtumista, esim. vuotuisen urheilupäivä ja muita tapahtumia, ja hankkii asiantuntijoita ja vapaaehtoisia sekä raha- ja tavaralahjoituksia toimintaan.

Puheenjohtaja Hativagone on alkuvuonna 2010 kutsuttu Friends of Dzikwa -yhdistyksen edustajana myös Dzikwa Trust Fundin johtokunnan jäseneksi.

OSA II YHDISTYKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2009

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Katsaus toimintaan

Toimintavuosi 2009 oli hyvin haasteellinen. Dzikwan kulut kasvoivat budjetoituja paljon suuremmiksi Zimbabwen siirryttyä helmikuussa kokonaan pois omasta valuutasta, pääosin US-dollarin käyttöön. Yksistään koulumaksut nousivat viisinkertaisiksi vuoteen 2008 verrattuna ja kouluasusteiden hankintakulut nousivat lähes 70 %. Dzikwan puhelin- ja tietoliikennekulut nousivat yli 1 000%:lla vuoteen 2008 nähden ja esim. henkilöstökulut olivat noin 50 % korkeammat kuin vuonna 2008. Reaalisen kustannustason pysyvän nousun myötä orpolasten tuentarve lisääntyi merkittävästi Dzivrasedkassa, eikä kaikkia kriteerit täyttäviä lapsia voitu ottaa tuen piiriin. Vuoden lopulla lasten määrä oli 423, mikä on myös lähivuosien tavoitetaso. Kummien määrä kasvoi 192:sta 273:een ja jäsenten määrä lähes tuplaantui, ollen 281 vuoden lopussa. Erityisen ilahduttavaa oli myös muiden tukijoiden mukana olo merkittävin lahjoituksin ja vapaaehtoistyöllä.

Vaikeuksista huolimatta Yhdistyksen tuella voitiin ylläpitää lasten koulunkäynnin tukitoiminnot sekä syventää ja kehittää oheistoimintoja, kuten ruokailua vuoden jokaisena päivänä, terveydenhoitoa, tukiovetusta, urheilu- ja kulttuuritoimintaa ja ympäristökasvatusta puutarhahoidon ja metsänistutuksen kautta. Kenttätyössä mukana olleet kuusi vapaaehtoista tekivät hienoa työtä lasten parissa. Uusi päänavaus oli, kun yksi vapaaehtoinen ohjasi lukion kemian laboratoriotöitä kuukauden ajan paikallisessa koulussa. Kummit pitivät lapsiin aktiivisesti yhteyttä ja kuusi kummiä vieraili Zimbabwessa.

Suomessa Yhdistys järjesti kansainvälisyyskasvatusta YK:n lapsen oikeuksien juhluvuoden merkeissä ja tavoitti lokakuun koulukiertueella yli 4 600 suomalaista nuorta. Uusi DVD-filmi Dzivrasedkwan nuorista ja useat lehtiartikkelit lisäsivät orpojen tukitoiminnan tunnettuutta, samoin lukuisat esiintymiset Suomessa eri forumeilla. Yhdistys sai aikaan uudet esitteet sekä suomeksi että englanniksi toiminnastaan ja toimintakeskuksen rakennushankkeesta.

Zimbabween lähetetty täysi tavarakontti tuotti iloa sadoille lapsille, kahdelle vammaisten lasten keskukselle. Sen mukana saatiin myös perille laitteita ja varusteita tulevaan uuteen keittiörakennukseen.

Yhdistyksen keräämän erityisen tuen turvin Dzikwa saattoi kehittää tonttiaan Dzivarasedkassa merkittävästi. Tontin aitaukset saatettiin päätökseen, sähkö-, vesi- ja viemärikytkennät ja porakaivon käyttöönotto sekä 10 000 litran vesisäiliöiden asennus. Vedensaanti Dzikwan tontilta on helpottanut lasten ja koko naapuruston elämää. Tuki riitti myös varastorakennuksen pystytykseen.

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous oli 18.4.2009 ja ylimääräinen yhdistyskokous pidettiin 13.12.2009. Yhdistyksen hallitus kokoontui 7 kertaa. Hallituksessa olivat: Peter Rehnström puheenjohtaja, Esa Ojanen varapuheenjohtaja, Merja Grandell rahastonhoitaja, Petri Mero, Terhi Tiikkainen, Oili Wuolle sihteeri, sekä varajäsenenä Louise Park-Ahonen ja Helena Pelkonen.

Varsinaisen toiminnan tuotot

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä vuonna 2009 olivat € 240 362, mikä oli runsaat 5 % yli budjetoidun.

Yhdistys sai kummimaksuina ja muina orpojen tukitoiminnan avustuksina Suomesta ja ulkomailta yhteensä €125 360 eli **52 %** tuotoistaan. Säännöllisiä kummimaksuja kertyi kaikkiaan €75 157

Suomesta ja €7 856 ulkomailta. Suuri osa kummeista maksoi vapaaehtoisen ylimääräisen kummimaksun. Ruokailuun saatiin avustuksia €19 665, kun siihen budjetoitiin vain €8 000. Suojakodille tuli tukea €7 078; terveydenhoitoon saatiin €6 847, josta €2 700 ulkomailta. Muita, ns. yleisavustuksia kertyi €6 653 Suomesta ja €800 ulkomailta.

Vuoden 2009 aikana Yhdistys sai runsaasti avustuksia merkkipäiviä tai muita juhlia viettäneiltä kummeilta ja tukijoilta sekä muilta lahjoittajilta. Ruoka-avustuksista reilusti yli puolet tuli kahdelta merkkipäivän viettäjäältä Suomessa (€5 000 ja €5 375) ja yhdeltä yksittäiseltä lahjoittajalta ulkomailta (€2 000). Suojakodin avustuksia saatiin mm. eräältä perhesäätiöltä (€4 000), Helsingin Emmaukselta (€2 100), TYY:n Kehitysyhteistyövaliokunnalta ja Honkajoen Leijonilta. Terveydenhoidon avustuksista tuli yhteensä lähes 70 % kahdelta tukijalta, Saksasta Harare e.V:ltä (€2 700) ja suomalaiselta kummilta (€2 000), sekä loput yksittäisiltä suomalaisilta tukijoilta. Muut avustukset olivat yleisavustuksia pääosin yksityishenkilöiltä, muutamilta yhteisöiltä ja yrityksiltä Suomessa, sekä yksityishenkilöiltä ulkomailta.

Suomen valtion tuki

Kertomusvuosi oli vuosille 2009 -2010 saadun toisen 3-vuotisen, suuruudeltaan €280 000 hanketuen ensimmäinen vuosi. Vuodelle 2009 Yhdistys sai UM:ltä kansalaisjärjestöjen hanketuena orpojen koulutuksen tukitoimintaan €100 000, mikä oli noin **42 %** varsinaisen toiminnan tuotoista. Lisäksi Yhdistys sai UM:ltä €15 000 kansalaisjärjestöjen viestintä- ja kehityskasvatushankkeiden tukea, mikä oli **6 %** varsinaisen toiminnan tuotoista.

Varsinaisen toiminnan kustannukset

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan kulut syntyvät pääosin Dzikwa Trust Fundille annettavasta suorasta kohdeavustuksesta orpojen koulutuksen tukitoimintaan, joka vuonna 2009 oli €231 623. Yhdistys antoi myös raha-avustuksina Dzikwan toimintakeskushankkeelle €65 542. Tämän lisäksi lahjoituksena Dzikwalle on kirjattu €13 618 arvosta kontin tavaraa, joista €6 981 lapsille ja tulevalle toimintakeskukselle €6 637.

Varsinaisen toiminnan muut kulut olivat yhteensä €26 296. Tästä summasta lokakuisen kansainvälisyyskasvatushankkeen kokonaiskulut olivat €17 562. Matkakulut vuonna 2009 olivat €5 909. Tiedottamiseen käytettiin €1 175 ja muihin hallintokuluihin €2 270. Näin ollen *hallintokulut yhteensä Suomessa olivat €3 445 eli 1.4 % tuotoista*. Hallinto- ja matkakulut yhteensä olivat €9 355, mikä on 3.9 % varsinaisen toiminnan tuotoista.

Erityinen varainhankinta ja varainhankinnan kustannukset

Varainhankinta erotetaan yhdistyksen tilinpäätöksessä varsinaisesta toiminnasta eli orpojen koulunkäynnin tukitoiminnasta. *Varainhankinnan kokonaistuotot yhteensä vuonna 2009 olivat €67 676*. Tästä summasta *rahaa kertyi €54 058 ja tavaralahjoituksina konttiin kirjattiin €13 618*. Saaduista tavaralahjoituksista €6 981 oli lahjoituksia orpolapsille ja €6 637 kirjattiin keittiölaitteiden ja muiden tavaroiden lahjoituksina toimintakeskuksen rakennusprojektille.

Varainhankinnassaan Yhdistys keräsi jäsenmaksuina €5 592. Varainhankinnan muihin tuottoihin, yhteensä €5 635, sisältyvät joulukuun kummitapaamisen nettotuotot, €2 765 ja kontin rahtiin saadut erityisavustukset, €2 870.

Varainhankinnan tuotot, jotka saatiin Dzikwan rakennusprojektille, olivat yhteensä €49 468. Tästä kokonaissummasta 25 % kertyi kolmelta merkkipäivän ja muun juhlan viettäjäältä Suomessa, kaikkiaan €12 510. Muilta suomalaisilta tukijoilta saatiin lahjoituksina €11 887, josta Rotary International Piiri 1420 lahjoitti €4 000 ja Kauniaisten Rotary klubi €1 100. Ulkomailta saatiin

rakennusprojektille kohdistettuja avustuksia €7 145, josta esiintymispalkkioiden lahjoituksina yhdeltä tukijalta lähes €5 000. Seinäjoen Lukion päivätyökeräys tuotti rakennusprojektille lähes €3 000. Loppu eli €14 810 kertyi siten, että myyntituottoina tuli €7 898 ja rakennusprojektin tavaramahjoituksina €6 637 sekä pieni summa lipaskeräyksistä.

Kuvio 8: Rakennushankkeen varainhankinta ml. tavaramahjoitukset vuonna 2009.

Varainhankinnan kulut olivat €1 945 ja syntyivät pääosin myyjäistavaroiden hankinnasta. Tavaroiden kuljetus kontissa Zimbabween merirahtina Beiraan ja sieltä edelleen maakuljetuksella Harareen maksoi €6 346.

Tilikauden tulos

Yhdistyksen tilikauden tulos vuonna 2009 oli € 37 953 alijäämäinen. Edellisen tilikauden ylijäämä oli €31 923 ja se syntyi vuonna 2008 siirtämättä jääneistä rakennusprojektin varoista. Nämä varat siirrettiin ja käytettiin heti alkuvuodesta 2009.

Oma pääoma oli tilikauden 2009 lopussa €1,146.97.

Katsaus tulevaan toimintaan

Yhdistys hyväksyi toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2010 ylimääräisessä yhdistyskokouksessa 13.12.2009. Orpolasten lukumäärä pyritään pitämään 400 tutntumassa. Dzikwan tukemista jatketaan tukitoiminnan kaikilla vakiintuneilla alueilla. Urheilu- ja taidekasvatukseen ja yhteisiin tapahtumiin pyritään saamaan uutta kirjoa tukiyhdistys Friends of Dzikwan avulla. Yksi uusi avaus on pienimuotoinen käsityöpaja, jossa joukko yksinhuoltajia oppii valmistamaan myytäviä tuotteita käsintehdystä paperista. Muita tuloa tuottavia projekteja pyritään löytämään koulunsa lopettaneiden nuorten työllistämiseksi.

Talousarviossa Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot ovat €240 000, josta UM:n hankeavustuksen osuus on €90 000 eli 37,5 %. Muiden varainhankinnan tuottojen on arvioitu olevan €19 000, josta jäsenmaksujen osuus on €6 000. Dzikwan I lukukauden koulumaksujen ja hankintojen perusteella kustannustaso näyttää vakiintuneen vuoden 2009 tasolle.

Toimintakeskuksen rakentaminen budjetoidaan erikseen. Suurin hanke on keittiön rakentaminen UM:n myöntämän €80 000 avustuksen ja yksityislahjoitusten turvin. Keittiötilojen käyttöönotto

vaatii osaavan vetäjän palkkaamista ja henkilökunnan koulutusta. Rakentamisen seuraaviin vaiheisiin on tarkoitus tehdä uusia avustushakemuksia siten, että Suomen suurlähetystöltä Lusakassa haetaan avustusta ATK-siiven rakentamiseen. Lasten suihku- ja WC -tilojen rakentamiseen on haettu avustusta Skotlannin Suurloosilta.

ZIMBABWEN AIDS-ORVOT RY:N TULOSLASKELMA VUODELTA 2009

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2009	1.1. - 31.12.2008
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Kummimaksut	83 012,44	47 066,63
Terveystoimintavastuut	6 847,24	3 445,00
Ruoka-avustukset	19 665,00	3 121,20
Suojakotivastuut	7 078,70	2 047,70
Ulkoministeriön hanketuki	100 000,00	60 000,00
Ulkoministeriön tiedotustuki	15 000,00	-
Muut avustukset	8 758,55	2 899,35
	240 361,93	118 579,88
Kulut		
Rahalahjoitukset Dzikwa Trustille	- 231 622,68	- 125 002,95
Tavaralahjoitukset Dzikwa Trustille	- 13 618,00	- 15 409,28
Lahjoitukset toimintakeskuksen rakentamiseen	- 65 542,28	- 16 106,68
Matkakulut	- 5 909,63	- 7 107,01
Hallintokulut	- 3 445,19	- 3 684,63
Kansainvälisyyskasvatus Suomessa	- 17 561,84	-
	- 337 699,62	- 167 310,55
Tuotto- / kulujäämä	- 97 337,69	- 48 730,67
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsenmaksut	5 592,00	2 820,00
Rahalahjoitukset rakennusprojektille	34 933,34	61 657,26
Tavaralahjoitukset rakennusprojektille	6 637,00	2 117,00
Myyntituotot rakennusprojektille	7 897,80	2 559,65
Tavaralahjoitukset toimintaan	6 981,00	15 409,28
Muut varainhankinnan tuotot	5 635,00	7 144,00
Kulut		
Tavaroiden kuljetus Zimbabween	- 6 346,24	- 7 136,68
Muut kulut	- 1 945,29	- 3 916,74
Varainhankinnan tuotto- /kulujäämä	59 384,61	80 653,77
Koko toiminnan tuotto-/kulujäämä	- 37 953,08	31 923,10
Tilikauden yli-/alijäämä	- 37 953,08	31 923,10

ZIMBABWEN AIDS-ORVOT RY:N TASE 31.12.2009

Tase	31.12.2009	31.12.2008
Vastaavaa	€	€
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	-	3 408,92
Siirtosaamiset	-	399,78
Rahat ja pankkisaamiset	8 275,48	38 261,35
Vastaavaa yhteensä	8 275,48	42 070,05
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	39 100,05	7 176,95
Tilikauden yli-/alijäämä	- 37 953,08	31 923,10
	1 146,97	39 100,05
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	2 040,00	2 970,00
Muut Velat	2 758,17	
Siirtovelat	2 330,34	
	7 128,51	2 970,00
Vastattavaa yhteensä	8 275,48	42 070,05

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Rahat ja pankkisaamiset sekä velat on arvostettu nimellisarvoon. Kontin tavarat on arvostettu ryhmittäin tulin tilastoarvojen mukaan.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot:

Varsinaisen toiminnan tuottoja ovat Suomesta ja ulkomailta kummimaksuina ja muina avustuksina orpolasten tukitoimintaan kerätyt varat, sekä UM:n hanketuki 100 000 euroa ja UM:n tiedotustuki 15 000 euroa.

Varsinaisen toiminnan kulut syntyvät suorista avustuksista Dzikwalle, kansainvälisyyskasvatuksen kuluista, suomalaisten vastuuhenkilöiden matkakuluista Zimbabween ja Suomessa sekä hallintokuluista Suomessa. Varsinaisen toiminnan kuluissa kirjattiin raha-avustusten siirtoina Dzikwalle lasten tukitoimintaan 231 622,68 euroa, josta UM:n avustuksina 100 000 euroa. Rakennushankkeelle siirrettiin 65 542,28 euroa. Lisäksi Yhdistyksen saamien tavaralahjoitusten arvo, 13 618,00 euroa kirjattiin kuluissa. *Hallintokulut olivat 3 445,19 euroa, mikä on 1,43 % tuotoista. Pelkästään pankkikuluja kertyi 1 055,66 euroa.*

Varainhankinnan tuottoja ovat jäsenmaksut, rahalahjoitukset kotimaasta ja ulkomailta, tavaralahjoitukset, keräystuotot, myyntituotot ja lahjoitukset kontin rahtiin. Varainhankinnan suurin tuottoerä oli Suomesta rakentamiseen saadut rahalahjoitukset, 24 397,20 euroa. Ulkomaiset rahalahjoitukset rakentamiseen olivat 7 145,30 euroa. Päivätyökeräys tuotti 3 115,62 euroa ja lipaskeräys 275,22 euroa. Tavaralahjoituksissa on mukana vaatteita, kenkiä, urheilu- ja koulutarvikkeita, leluja jne. lapsille 6 981,00 euroa sekä kalusteita, laitteita ja toimintakeskuksen rakennustavaraa yhteensä 6 637,00 euroa. Muut varainhankinnan tuotot olivat pääosin kontin rahtiaavustuksia, 2 870 euroa ja joululounaan tuottoja, 2 735 euroa. *Varainhankinnan kuluissa* myyntitavaroiden hankintakulu oli 1 656,10 euro ja muut kulut 289,19 euroa. *Tavarakontin kuljetuksen rahtimaksut* olivat 6 346,24 euroa. Dzikwa on omassa kirjanpidossaan kirjannut tavaroiden arvon lisäksi myös rahdin saaduksi lahjoitukseksi.

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan kokonaistuotot yhteensä olivat 308 028,07 euroa.

Tilikauden alijäämäksi muodostui 37 953,08 euroa, joka katettiin edellisten vuosien ylijäämillä.

Dzikwa Trust Fund käyttää varat orpolasten koulunkäynnin suoraan tukemiseen. **Alla Dzikwan suppea kuluerrittely:**

Dzikwa Trust Fund	2009	2008
	€	€
Henkilöstökulut	20 285	13 767
Varsinaisen toiminnan kulut	196 326	117 311
Ajoneuvokulut	18 341	16 269
Puhelin- ja tietoliikennekulut	7 808	688
Hallinto	11 084	3 378
Seuranta ja arviointi	-	4 968
Muut kulut	688	1 072
Poistot	1 531	1 553
Yhteensä	256 063	159 006

Dzikwa Trust **aktiivoi** toimintakeskuksen rakentamiskuluina **52 067 euroa**.

Tasetta koskevat liitetiedot:

Oman pääoman muutokset	2009	2008
Levie Tsongon rahasto 1.1	-	397,34
Tuloutettu kummimaksuihin	-	397,34
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.ja 31.12.	39 100,05	7 176,95
Tilikauden yli-/alijäämä	- 37 953,08	31 923,10

Siirtosaamisia ei ollu. Yhdistyksen pankkitileillä oli 31.12.2009 yhteensä 8 275,48 euroa. Lyhytaikaisissa veloissa saadut ennakot ovat seuraavalle vuodelle kuuluvia kummimaksuja. Muut lyhytaikaiset velat koostuvat yhdistyksen velasta Sepolle ja Oilille, 2 758,17 euroa. Siirtovelat koostuvat kansainvälisyyskasvatuskierroksen tilittämättä jääneistä matkakuluista ja päivärahoista, 1 659,84 euroa ja muista matkakuluista (kilometrikorvauksia) Suomessa 670,50 euroa.

Muut liitetiedot

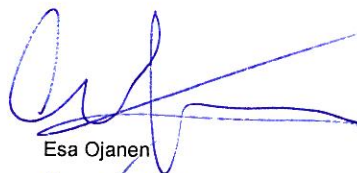
Yhdistyksessä ei ole ollut palkattua henkilökuntaa. Hallituksen jäsenille ei ole maksettu kokouspalkkioita. Yhdistyksen toiminta Suomessa toteutuu hallituksen jäsenten sekä kummien ja tukijoiden vapaaehtoisin työpanoksien.

Hallituksen allekirjoitukset

Helsingissä 30. päivänä maaliskuuta 2010

Peter Rehnström, puheenjohtaja

Esa Ojanen

Merja Grandell

Olli Wuolle

Petri Mero

Terhi Tiikkainen

Tilinpäätösmerkintä

Toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ¹³ . päivänä huhtikuuta 2010

Risto Ekholm, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Zimbabwe AIDS-ortvot ry:n jäsenille

Olemme tarkastaneet Zimbabwe AIDS-ortvot ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2009. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilintarkastajien velvollisuudet

Tilintarkastajien tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että hallituksen jäsenet ovat toimineet yhdistyslain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitteemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 13. huhtikuuta 2010

Audit Polar Oy
KHT-yhteisö

Risto Ekholm KHT

YHTEYSTIEDOT

Kotisivut: www.zim-ortvot.org

SUOMESSA:

Zimbabwe Aids-ortvot ry

Purotie 3 A 33

00380 HELSINKI

Puh: +358 50 3226000

ja +358 40 5922543/Oili Wuolle tai +358 40 7211405/ Seppo Ainamo

Sähköposti:

seppo.ainamo@kolumbus.fi

ZIMBABWESSA:

P.O.Box HG 916

Highlands

HARARE

ZIMBABWE

Puh: +263 4 497487

ja +263 912 403485/ Oili Wuolle tai

+263 912 210855/ Seppo Ainamo

Sähköposti: dzikwatrust@africaonline.co.zw

